

Юнак

1
УЧАСНО
PIK

Зміст

Сторінка

1. Історичний календар
2. З гаври Старого Вовка
3. 22 Січня
4. Різдвяні поздоровлення
5. Святвечір
7. Молоде перо
8. Розв'язки загадок
9. Визначні сучасні українці
10. Риби, які живуть на суходолі
11. Билини: Молодий багатир Дюк Степанович
12. — — Прихід татар
13. Пригоди Морського Вовка
15. Українські індіанці
16. Вироби на ялинку
17. Ігри
18. Поради подружки Даді
19. Маратонська пригода
21. Гокус-покус
22. Загадки
23. Наша пошта
24. Філателіст

Ч. — 1(7) — РІК II

СІЧЕНЬ — 1964 — JANUARY

"ЮНАК" — журнал пластового юнацтва. Видас Головна Пластова Булава. Уповноважений ГПВ для справ "Юнака" — пл. сен. Ю. Пасецький. Л. Ч. Редагус Колегія. Головний редактор — пл. сен. Л. Онишкевич, См. Мистецьке оформлення — ст. пл. Т. Геврик, См. Технічне оформлення — ст. пл. М. Бабюк, См. Наліпка — ст. пл. С. Матковський, См. ст. пл. Б. Лялька, Бл. і ст. пл. Б. Стедур. Ілюстрації — ст. пл. Т. Геврик, См. Б. Певний, Л. Палій, ст. пл. М. Головінська, ст. пл. Я. Козак, Ч-ць, пл. сен. В. Пилишенко, Ч-ць. Мовна коректа — Левко Ромен. Адміністрація: пл. сен. О. Тернавський, ЛЧ — головний адміністратор, пл. сен. С. Гела, Ч-ць, — заступник, пл. сен. А. Білоус — картотека і кореспонденція, Курінь УСП-ок "Лісові Мавки" — експедиція. Річна передплата за 10 чисел: США і Канада — 4.00 дол., Австралія — 1.10.0, Австрія — 90.00 шіл., Аргентина — 250.00 пез., Бразилія — 200.0 кр., Велика Британія — 1.50, Німеччина — 10.00 н.м., Франція — 15.00 ф.фр. Ціна одного числа в США і Канаді — 50 центів. Усі статті, дописи і т. п. прохасмо слати на адресу редакції. У справах передплат, кольпортажу, оголошень і т. п. слід звертатися до адміністрації.

Адреса редакції:
Mr. L. S. ONYSHEVYCH
180 Franklin Cor. Rd.
Nassau Garden Apts. L 19
Trenton, N.J., 08608, U.S.A.

Адреса адміністрації:
"YUNAK", c/o "PLAST"
2199 Bloor Street West
Toronto 9, Ontario, Canada

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

Січень:

14. 1. 1649 Триумфальний в'їзд гетьмана Богдана Хмельницького до Києва після перемоги над поляками.
22. 1. 1918 У Києві Центральна Рада проголосила IV Універсал про самостійну і незалежну Українську Народню Республіку.
22. 1. 1919 Проголошено об'єднання всіх українських земель в одну вільну Українську Державу.
29. 1. 1918 У бою під Крутами віддали своє життя за Рідний Край українські воїни-студенти.

З НАМИ СТАЛО

Дорогі Подруги й Друзі!

Ось проминув уже один рік від появи першого числа нашого журналу. Упродовж цього часу ми з'єднались у велику числом юнацьку родину, що розташована по широкому світі. Наш журнал читають від холодних прерій північно-західної Канади, аж по широкі простори Аргентини, доходить він і до наших Друзів по другій стороні земного гльобу, до Австралії, відвідує юначок і юнаків у Німеччині, Австрії, Британії — в країнах західної Європи.

Ділять нас безмежні віддалі, різні державні кордони, різномовне оточення і різне підсоння: коли в одних літо, у других — глибокі сніги, і навпаки. Але завжди єднає нас усіх наша молодість, наша спільна рідна мова, без якої нам неможливо було б порозумітись, спільні зацікавлення і цей наш журнал, що втримує зв'язок поміж нами, членами великої пластової української спільноти.

Редакційна колегія відчувала, що цей зв'язок ми повинні посилити, що наш журнал повинен частіше відвідувати наших Друзів і Подруг, коли має як слід сповнювати своє завдання. Тому, поборюючи фінансові труднощі і в надії, що наша юнацька родина в другому році ще більше пошириться, наш журнал буде приходити до вашої хати не шість, а **ДЕСЯТЬ РАЗІВ** у році. Думаємо, що з радістю привітаєте цей крок уперед в розвою нашого журналу.

Тож, Дорогі Подруги і Друзі, хай 1964-тий рік буде роком дальшої розбудови й поширення нашої юнацької родини. Редакційна колегія буде старатись зробити його ще цікавішим і гарнішим. Це наше завдання зможемо викона-

ти як слід тоді, коли Ви будете нам допомагати: писати до нас свої завваги і побажання, розгадувати загадки, брати участь у конкурсах і змаганнях, дописувати про Ваше пластове життя, надсилати фотознімки тощо.

Так, при спільному бажанні і дружньому зв'язку ми, всупереч долі, що розкинула нас по різних країнах земного гльобу, будемо творити цупку молодечу спільноту і жити веселим, цікавим і корисним життям.

А поки сидите в наведеної Народження Божого Сина разом зі своїми найближчими до Святої Вечері, пошукайте першої зірки, що проявиться на небосхилі. На неї, як на символ нашої найбільшої спільної духової сили — Христової Віри, будемо дивитись, хоч може і не в тій самій хвилині, ми всі, з усіх континентів земної кулі. Її лагідне, а таке могутнє сяйво просвітить наш пластовий шлях і наші юнацькі посвячені Стяги, що на них виписана наша мета: **ВІРНИСТЬ ВІРІ НАШИХ ПРЕДКІВ ТА ЦІЛИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СПІЛЬНОТІ.**

Ваш Старий Вовк

Дорогі Подруги і Друзі!

У місяці січні припадають три великі і важливі дати з новітньої історії українського народу: 22 січня 1918-го року проголошено в Києві IV-тий Універсал, 22 січня 1919-го року об'єднано західні українські землі з центральними і східними в одну самостійну і соборну Українську Державу, а дня 29-го січня 1918-го року віддали своє молоде життя українські студенти в бою під Крутами, в обороні рідної землі.

Відмічуючи ці річниці, подаємо Вам прекрасного вірша нашого поета О. Олеся присвяченого відродженню країни і держави.

Редакція

22
СІЧНЯ
1918

22
СІЧНЯ
1919

Софійська площа в Києві з видом на собор св. Софії і пам'ятник
гетьманові Богданові Хмельницькому. Там у 1918 році проголошено самостійну
і незалежну Українську Державу, а в 1919 році об'єднання всіх українських земель
в одну Українську Народню Республіку.

ЯКА КРАСА: ВІДРОДЖЕННЯ КРАЇНИ!

Яка краса: відродження країни!
Ще рік, ще день назад лунав тут плач рабів,
Мовчали десь святі під попелом руїни,
І журно дзвін старий по-мертвому гудів.

Коли звідкільсь взялася міць шалена,
Як буря все живе схопила, пройняла,
І ось, дивись — в руках замаяли знамена
І гимн звитяг співа невільна сторона.

Так спить орел — і враз, розкривши очі,
Побачить світ, красу і простір голубий,
І легко з скель спурхне і в небі заклекоче
Про вільний лет орлів, про ранок золотий.

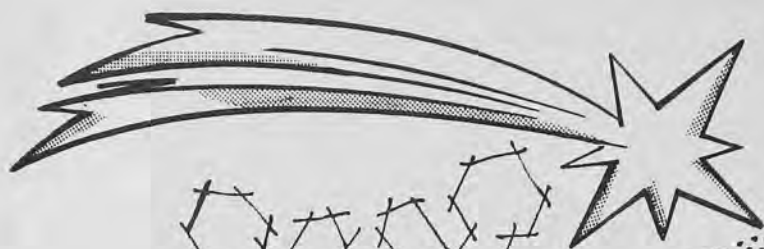
Так море іноді всю ніч дрімає
І нагло хвилями, як крилами заб'є,
І дивним жемчугом і барвами заграє,
І очі всесвіту до себе прикує.

Летить воно, хвилюється і летиться,
В обіймах соняшних і сяє, і тремтить,
І щастям все життя йому в той мент здається,
І все в путі йому і годить, і щастить.

І де взялись ті хвилі сніжнобілі,
Хто дивно так навчив їх грати і шуміть?
З яких ясних країн чайки ті налетіли,
Що вміють ніжно так і плакати, і жаліть?..

Чайки, чайки! Тоді не треба плачу,
Коли іде борня за волю, за життя,
Коли на хмарах я вже дивний відблиск бачу,
І сонця жданого блискуче вороття.

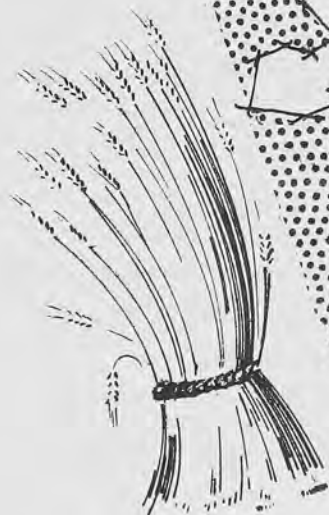
О. Олесь

Нова радість стала,
Яка не бувала,
Над вертепом зіззда ясна
Увесь світ осіяла,

Де Христос родився,
Бог воплотився,
Як чоловік — пеленами
Убогого повився.

Пастушки з ягнятком
Перед тим Дитятком
На колінця припадають,
Царя-Бога вихваляють.

Христос раждається!
Веселих Свят!

ІЗ ЗВИЧАІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Глибоким і пухким снігом повите село. Мороз намалював на шибках казкові ліси, а інеем, мов білим кришталем, покрити усі дерева. Тепер вони стоять тихо, спокійно, ніхто з них і голкою не ворухне, усі мов зачаровані дивним видовищем — власною красою.

У хаті по-святочному прибрано. Над образами та вікнами нові рушники. Збоку від образів, — під стіною ялинка сяє вся в блискучих оздобах, лише свічки ще не ній не горять. Доділка соломою встелена, а на столі під білою скатеркою намощене запашне сіно, а зверху — чого тільки немає? Тут і узвар, і вареники, і смажена риба, і голубці, а окремо зверху на незастеленому сіні стоїть полумисок із солодкою кутею.

— Мамо, а чому кутя на сіні має бути? — питається найменший син у матері.

— Бож і сам Ісус на сіні народився, — відповідає мати.

На столі ще стоїть уквітчаний «дідух» (крім того «дідуха», що має стояти на покуті), три хліби, грудочка соли та велика воскова свічка. Під столом ще є купка сіна, а зверху в мисочці кілька вуглинок, і сивенькою ниткою догорі в'ється запашний дим ладану. Це все виглядає і гарно, і привабливо. Діти вже давно шохвилини вибігають із хати на подвір'я, щоб подивитись, чи ще не зійшла вечірня зірочка? І нарешті дочекались. Вечірня зірка своїм променистим світлом засяяла над землею.

Вечоріє. Непомітно підкрадаються сутінки. Тепер діти виглядають батька. Їм здається, що вже все готове, ось лише тато увійде, і так довго очікувана вечеря почнеться. Але до вечері ще далеко. Двері відчинились, і до хати увійшов батько, несучи поперед себе великий сніп необмолоченого жита (на Західній Україні пшениці). Він став посеред хати, скинув шапку, перехрестився тричі до образів і тричі повторив: «Христос Роджається». Потім, звертаючись до родини, «віншував»: «Віншую вас із щастям, із здоров'ям, із цим Святим вечором, щоб ми в щасті й здоров'ї ці свята провели й других до-

чекались. Від ста літ до ста літ, поки нам пан Біг назначить вік». Потім підніс «дідуха» високо над столом і поставив на покуті під образами. Після цього батько взяв мисочку, підійшов до столу і набрав ложкою з кожної страви потрошку, знов перехрестився і так без шапки вийшов з хати, пішов до стайні.

У стайні в цей день також не по-буденному. Уся худібка добре почищена, під ногами у неї свіжа солома, а за драбинами найкраще сіно. Господар з повагою ставиться до тварин, пестить їх довірливі морди й частує усіх — малих і великих свят-вечірньою стравою. Він догоджає худобі в цей вечір, як може, бож у цю ніч усі тварини мають людською мовою із самим Богом розмовляти.

На Східній Україні батько ще запрошує «гостей». Він стає без шапки біля порогу, бере в руки від ціпа бич і робленим басом гукає: — «Морозе, морозе, іди до нас кутю їсти». — І так тричі повторює своє прохання, а потім, загрожуючи бичем, додає:

— А як не йдеш, то не йди до нас і на жито, пшеницю, усяку пашницю. Іди краще на моря, на ліси та на круті гори, а нам шкоди не роби».

Потім запрошує другого «гостя» — сірого вовка: — «Йди й ти на кутю, сірий вовче, а не йдеш, то не бери в нас ні ягнят, ні телят, ані малих поросят».

Далі батько звертається до третього «гостя». Він прикладає до своїх уст долоні й щосили гукає:

— «І вас, чорні бурі та злі вітри, просимо до нас на вечерю, щоб хліба не здували, копи не валяли та стріхи не зривали».

Після цих запросин батько повертається до хати, обкурює ладаном стіл і стає навколішки перед образами. За ним стає вся родина і молиться Богу. По молитві батько — голова родини, перший сідає за стіл і по черзі запрошує всіх, хто є в хаті. Вважається за добре, коли на Свят-Вечір є хтось із гостей або просто «захожий».

Коли вже всі посідали за стіл до вечері, найстарша дитина (найчастіше син) запалює свічку на ялинці, і всі блискучі оздоблення засяли різнобарвними вогнями. Батько набирає ложку куті й кидає до стелі, «щоб бджоли роїлися». На Гуцульщині першу ложку куті кладуть на вікно «для померлих родичів». І лише тоді починається вечеря. Спочатку їдять кутю, а потім голубці, вареники, смажену рибу, капусту й усього потрошку, бож усіх є дванадцять страв, і кожної треба попробувати.

— Мамо, я хочу води, — обізвався маленький Миколка.

— Е ні, — каже батько, — привчайся, си-ну, терпіти спрагу, бо як колись козаком будеш, то в походах ця звичка пригодиться.

І маленький Микола замовкає, бож він насправді хоче бути козаком.

А якщо під час вечері син або дочка чхне, то батько дарує «на щастя» дочці теличку, а синові лоша. Після того вже вся родина уважно слідкує, як росте дарована тварина. Якщо росте добре, кажуть, що ця дитина має щастя, а якщо ні, то батько синові через рік на Свят-Вечір подарить:

— Не журись, синку. Шаблюкою та розумом собі щастя здобудеш. А дочці мати скаже:

— Розумом, дочко, розумом щастя знайдеш.

По вечері зі столу нічого не приймають, навіть не миють ложок. Усе лишається для померлих родичів, бож «вони з того світу завітають до своїх рідних на Святу Вечерю».

На Східній Україні діти років 6 — 10 носять вечерю до своїх близьких — онуки до діда та баби, племінники до тітки чи дядька, а хрещеники — до батьків. Звичайно, такий хлопчик з дівчинкою йдуть до бабусі з вузликом, що їм «мама дала»; постукають у двері, переступлять

пори́г, хлопчик скине шапку і, шепеляючи та збиваючись, заговорить:

— Тато, мама і я просимо на вечерю. Прийміть від нас, що Бог послав.

Бабуня візьме з його рук вузлик, роздає своїх «вечірників», посадить за стіл, і почастує кутею з медом або вареною. Дід наділить їх горішками та грішми, а потім заверне у вузлик свою вечерю, і несуть діти вже другу вечерю від бабуні до матері.

На Гуцульщині та Покутті є дуже гарний звичай. Заможніші господарі несуть вечерю до бідніших. Сам газда бере мисочку куті з медом, пшеничних пирогів, усякого печива й свічку. Це все обгортає новим рушником і сам несе біднішому. У хаті, по-святочному привітавшись — «Христос Рождається», запалює свічку і ставить на стіл, а сам іде собі геть.

По вечері починаються забави. Малі діти бігають по долівці, тішаються ялинкою, залазять під стіл і там «квокчуть», щоб квочки сідали, а мати або батько їм за це кидає в соломі горішки, дрібні гроші на цукерки. Діти борікаються, порпаються в соломі і збирають «гостинці».

В деяких місцевостях України на Свят-Вечір діти ходять попід вікна «колядувати», а іноді й дорослі починають коляду із Свят-Вечора, заходячи в кожну хату прославляти народженого Христа.

Поступово все затихає й настає урочиста Свят-Вечірня тиша. Малі діти вже не бавляться; полягали спати, старші пішли колядувати, а господар з господинею погасили свічки на ялинці, посідали під теплою пічкою і при миготливому вогнику лампадки, тихим спокійним голосом співають:

«Бог предвічний»...

Олекса Степовий

(із збірки «Звичаї Нашого Народу», ч. 1)

Рисунок мистця Я. Гіздовського

— Мамо, я вже бачу першу зірку, — крикнув восьмилітній Юрко, — ми вже можемо починати Святую Вечерю.

— Але де є татко? — спитала трохи старша Маруся, — хіба він навіть нині не буде разом з нами вечеряти?

— Цитьте, діти, Ви ж знаєте, що тато зайнятий, він... і пані Литвенко не докінчила. Її знову став перед очі отой пам'ятний вечір з-перед чотирьох уже літ...

— Ірино, — промовив тоді чоловік, повернувшись з університету — я маю чудовий і дуже надійний план. Хочу винайти зовсім нове. Ось таки нині після вечері починаю.

З того часу професор Іван Литвенко щодня негайно по повероті з Інституту для Ядрових Студій при Чикагівському університеті замикався в своїй лябораторії, улаштованій у підвалі дому. Над чим він там так завзято працював, ніхто не знав — це мала бути несподіванка для всіх. Час минав. Зайнятий повністю своєю працею, професор Литвенко занедбував свої християнські обов'язки. Спочатку пропускав недільні Богослужби тільки час до часу, але тепер... Тепер не побачиш його в церкві навіть на сам Великдень. А сьогодні Свят-Вечір; уже четвертий Святий Вечір у часі якого Іван працює... Її думки перебила знову Маруся:

— Але ж мамо, нам казала в школі учителька, що на Свят-Вечір ціла родина має разом засідати до вечері. Це ж наш давній народний звичай. Чому татко не хоче прийти?

— Та я ж кажу, Марусю, що він особливо зайнятий. Почекайте, я поспробую його привести або бодай занесу йому трохи борщу.

Господиня зійшла сходами в долину та постукала до дверей лябораторії. Ніхто не відповідав. Постукала вдруге. Двері відчинились, і в них з'явився чоловік, у якого вже на скронях засіявся легенький срібний іней сорокалітньої людини. Він зразу прийняв з рук дружини тарілку з борщем і здивовано спитав: «Ірино, а чому це ти сьогодні так причепурилась?»

— Іване, таж сьогодні Свят-Вечір, я іду з дітьми на нічну Богослужбу, може б і ти засів

з нами до Святої Вечері або й...

— На жаль, я і сьогодні дуже зайнятий, — перебив чоловік: Дякую за борщ. Але знаєш, я, правдоподібно, вже сьогодні скінчу свій винахід.

— А що ж це за винахід такий, Іване?

— Це машина часу.

— Яка, ти сказав, «машина» — часу?

— Авжеж, часу. Така, що зможе на екрані показувати події, що вже давно відбулись.

— Як це можливо?

— О, це нелегка справа. Але скажу тобі тільки, що механізм цього винаходу оснований на теорії Айнштейна про релятивність. Теорія дуже складна і незрозуміла, а машина скомплікована для людей, що не цікавляться найновішими здобутками фізики.

Пані Литвенко зідхнула та поспішила нагору до дітей.

— Юра, прошу провести молитву.

— То ми не будемо чекати на татка?

— Ні, уже треба починати.

— «Окей», мамо. Благослови Господи цю...

Тимчасом голова родини докінчував свою машину, яка займала цілу праву сторону лябораторії. У правому кутку стояла ніби велика скринька, на шість стіп заввишки, а на ній багато різних гудзиків. Великий екран, на сім стіп заввишки і на 10 стіп завширшки, був прикріплений до того центру контролю.

— Ось ми вже готові — сказав до себе науковець, провіряючи цілий механізм і прикручуючи останню шрубку.

— Ану, що б то на перший раз спробувати. Ага, вже знаю. Кажуть, що з Джоном Смітом прибули до Америки також і неанглійці. Треба це перевірити. Перше треба написати формулку: дата — 22 травня 1607 по Христі, місце — ріка Джиймз, особа — Джон Сміт.

Професор натиснув цілий ряд різних гудзиків та пильно спостерігав екран. І враз появився образ — спочатку невиразний, а потім залунав голосник: «Кептин Джон, еск гим...»

— О, забув — промовив знову сам до себе Литвиненко. Мені легше буде розуміти по-нашому. Треба перевернути регулятор мов...

— Пане капітане, — пролунало знову з голосника — спитайте його, я певний, що він це буде знати, — озвався один з моряків, що веслували човном, який виразно появився на екрані. Сміт обернувся до юнака і спитав: «Слухай Грицю, чи як там тебе звуть, чи вмієш ти переборювати пороги? Може якраз доведеться нам їх стрінути.

— Та вмію, — відповів Гриць, — мій батько не надарма пройшов школу на Запоріжжі, не з однієї печі хліб їв, то він мене і цього навчив.

— Ну, оповідж нам дещо про свою Україну, прозив один із моряків.

— Дуже радо, — відповів козацький син, — та почав розповідати...

Ось воно як, — подумав професор — із тим Смітом, виходить був і наш українець. От бравий хлопець. Ану спробую ще раз. Тепер нехай буде щось із нашої таки історії. Литвенко почав писати нову формулку: дата — 20 лютого 1054 по Христі, місце — княжий терем, Київ, особа — князь Ярослав Володимирович. По натисненню відповідних контрольних гудзиків появилась простора спальна кімната, а в ній на смертному ложі князь. Повернувшись до своїх синів, Ярослав тихо, але з повагою промовив: ...«Любіться, діти мої, та шануйте один одного. Та щоб згода між вами була, вас бо одна мати породила, а тоді вас ніщо не здолає. Коли ж буде незгода у вас, то загубите і край дорогий, і він буде лихо страшно терпіти...» Тут князь замовк і склепив очі.

— Нехай з Богом спочиває — подумав Литвенко. Ану спробую ще один раз, це вже в останнє сьогодні. Що б то таке тепер? Може похорон Юлія Цезаря. Ага, формулка. Професор хутенько почав писати. Дата — 17 березня, 44 перед Христом, місце — Рим, особа — Маркус Антоніус. Наставляючи машину, професор уже ніби чув ту славу промову: «Друзі римляни, земляки, прошу вашу...»

— Ой, що це — крикнув Іван, гудзики контрольної таблиці не діють. Світло блимає! Тут щось не в порядку! Литвенко простягнув руку до машини. В ту ж мить ціла лябораторія задрижала, а екран прорізала блискавиця. І враз щось появилось на екрані. Дивиться професор і своїм очам не вірить. Якесь велетенська зоря освічувала містечко, правдоподібно, десь на середньому сході — це видно з характеру будиноків — з-перед приблизно 2000 років. Цікаво — думає Іван, — що зірка світить якраз над якимись яслами-печерою. Що там може бути в середині. Професор глянув, і вперше за чотири роки... упав навколішки та похилив голову...

Коли прокинувся із задуми, побачив, що на екрані немає уже нічого. Годинник показував уже 11:30 ночі. Хтось несподівано застукав у двері. Професор зірвався на рівні ноги і відчинив їх. Це прийшла знову його дружина Ірина.

— ХРИСТОС РОДИВСЯ, Іване! Він зауважив глибокий смуток у її карих очах, — ми з дітьми ідемо вже до церкви. Добраніч тобі. Вона хутко повернулася та почала ступати по сходах угору.

Литвенко схопив негайно свого плаща та голосно озвався до неї: «Ірино, чекай, я... я йду з вами».

пл. розв. Лідія Душенко

ХОДАТА (НХЕР'ЯЕОЧ з ПОПЕРЕДНЬОГО ЧИСЛА

Розгадки до

«Любіть Україну»

(з цього числа)

- А. (1 Гуска, 2 індик, 3. голуб, 4. качка).
Б. (Три горобці).
В. (Батько має 39 літ; старший син має 13, а молодший 12 літ).
Г. 1. Папір і письмо.
2. Годинник.
3. Небо, зорі і місяць.
4. Наморозь на шибіці.
5. Цибуля.
Г. В таборі було 301 юнаків.

1. Дуда
2. Ріг
3. Сопілка
4. Кобза
5. Ліра
6. Трембіта
7. Бандура.

Визначні сучасні українці

Малярство

ЕКО — ЕДВАРД КОЗАК

Мабуть, більшість із нас знає вже про ЕКА — чи то ще із читання Чоп-Чалапа у Веселці, чи з ілюстрацій книжки «Лис Микита», абож із сатиричного журналу «Лис Микита», чи то із чогось іншого.

ЕКО — Едвард Козак є рівночасно нашим знаним малярем та редактором-письменником. Народився він біля Стрия, в Західній Україні. Там він і вступив до Пласту, і є тепер членом куреня сеньйорів «Червона Калина». Також замолоду вступив він до Українських Січових Стрільців, і саме це вплинуло на теми його образів, карикатур і т. д. Карикатури і сатиричні статті — це улюблене поле нашого мистця.

Коли нашому мистцеві було двадцять кілька років, він був ілюстратором, а потім уже редактором сатиричного журналу «Зиз». Тоді він писав фейлетони під псевдом Авенір Люшня. Потім був редактором ще кількох журналів, ілюстрував багато інших журналів, книжок, святочних карток. Від сорокових років почав видавати сатиричний журнал «Лис Микита», якого він сам є редактором (пише, під псевдом «Гриць Зозуля») та ілюстратором.

Тепер живе в Дітройті, де розмалював кілька святинь. Також робить рисункові фільми для дітей, шкіл (і за це одержав «Нешенал Авард»). Він часто виступає на телевізії, імпровізуючи рисунки.

Крім карикатур, рисує ЕКО і інші картини — різними стилями. Цього літа, напевно, багато з вас оглядали виставку картин цього нашого загальнознаного любленого маляра в Гантері.

Л-ка

Наука

Професор Д-р ЯРОСЛАВ ПАСТЕРНАК

Одним із найвизначніших українських археологів наших часів є проф. Ярослав Пастернак, який тепер мешкає в Торонті. Нижче подаємо дещо з його життєпису та цікавий опис його розкопів.

Редакція

Кілька днів тому провела я дуже цікавий вечір у домі подружжя Пастернаків. Зайшла я туди на прохання редакції журналу «Юнак». Сиділа в кімнаті, заповненій сотками книжок, та із захопленням слухала оповідань професора Пастернака про його цікаві археологічні розкопки. Я, бачите, як напевно і багато з вас, читачі, — завжди мріяла брати участь у якихось розкопках, діткнутись скарбів, захованих сотками літ... Проте, судилось воно тільки вибраним...

Розпитувала я про життя професора, його працю. Довідалась, що родився він в 1892 році в місті Хирові, на Старо-Самбірщині. Українською старовиною почав цікавитися ще малим хлопцем, коли відвідуючи свого дідуся-священника, знаходив у нього старі книги, ікони, припорошені пилом кількох соток літ. Пізніше збирав старі ікони для національного музею у Львові і рівночасно записував українські звичаї, обрядові пісні тощо.

Коли довелось йому вирішати, який фах вибрати, у нього не було сумніву. В 1910 році записався до львівського університету, а згодом ще й до університету у Празі. Студіював археологію і класичну філологію (наукове мовознавство). Студії закінчив докторським дипломом в 1925 році.

У пізніших роках д-р Пастернак був професором університету у Львові та читав лекції з археології Східної Європи в університетах Західної Європи (Бонн, Відень, Берлін, Прага і Бреслав).

Досі проф. Пастернак перевів розкопи у близько 60 місцевостях на західніх землях України. Безсумнівно, найважливішою його знахідкою було відкриття фундаментів катедри княжого Галича. Ще сьогодні, коли професор про це оповідає, у голосі в нього повно захоплення.

Галич був заснований на переломі IX - X століть і став столицею об'єднаних західньоукраїнських князівств, а потім Галицько-Волинської держави. Було це велике місто на торговельному шляху, багате на муровані церкви, монастирі, боярські двори та доми міщан. В 1240 р., в часі татарської навали, воно, однак, було зовсім знищене. Нове місто Галич побудовано в іншому місці, а стара столиця пішла в забуття. Довгі роки велася між науковцями дискусія, де точно стояв княжий Галич. У тридцятих роках цього століття вдалося саме проф. Пастернакові знайти це місце.

Він почав розкопки в селі Крилосі, в околиці церкви (знаючи, що після повалення одної церкви, другу будують на цій самій місці або поблизу). На місці старого цвинтаря робітники попали на грубий мур. Коли почали прочищувати землю вздовж цього муру, то побачили, що він тягнеться десятками метрів. Що воно може бути? Щойно, коли відкопано 32.5 метрів (35.4 ярди), мур скінчився і пішов далі під прямим кутом, по обох кінцях. Проф. Пастернакові стало ясно, що це фундамент величного собору, тільки на 2,5 метра коротшого від київської св. Софії. В цьому соборі знайдено кам'яний саркофаг (гробниця), де поховано князя Ярослава Осмомисла та, мабуть, якоїсь молододі княжни біля нього, із золотом гаптованою діядемою на чолі.

Важко описати, яке враження зробила ця вістка на всю Західню Україну. Тисячами з'їздилися люди — від малих пастушків до профе-

сорів університету. Усі хотіли бачити місце нашого славного минулого і падали на коліна перед тлінними останками великого князя. Приїжджали і чужинецькі делегації.

Професор Пастернак пригадає зворушливу сцену, коли, на місце розкопок привели сліпого колишнього Українського Січового Стрільця: він клякнув і, діткнувшись саркофагу, прошепотів: «Боже, отвори мені очі хоча на хвилинку, щоб це побачити».

Крім регулярних робітників, зголошувались працювати і безплатні добровольці. Наприклад, студенти, члени товариства «Орли» таборували в Крилосі і не цуралися найтяжчої фізичної роботи при розкопках.

Крім праць у княжому Галичі, проф. Пастернак зробив ще й багато інших цікавих розкопок. Між іншими, у Празі, на терені королівського замку, він знайшов сліди поселення з часів св. Вацлава — це великі святощі для чеського народу. Допоміг також мадярам знайти шлях, яким їхні предки мандрували через Карпати в їхню теперішню батьківщину, знайшовши багате поховання якогось мадярського лицаря, а може й князя, з IX - X століття.

Науковий світ Європи вповні оцінив досліди нашого вченого. Він став членом багатьох наукових товариств (брав участь у міжнародних археологічних конгресах із своїми доповідями). Також видав близько 40 праць українською, англійською, німецькою, чеською і польською мовами. Для нас найбільш вартісна його остання книга — «АРХЕОЛОГІЯ УКРАЇНИ», що видана в Торонті 1961 року.

Ми вдячні проф. Я. Пастернакові за його працю. Можемо сказати так, як колись казали наші селяни, які помагали при розкопках у Крилосі: «Тепер знаємо, чий ми діти, Ви нам батька показали».

Л. Палій

РИБИ, ЯКІ ЖИВУТЬ НА СУХОДОЛІ

В Сіямі і Бурмі живуть різні дивні риби: риби, які лазять по деревах, риби, які ковтають камені, які полюють на суходолі, співають, стріляють з лука...

Різні дивні риби... Зоологи думають, що в цьому закутку світа можна обсервувати процес, як то риби виходять із води і стають створіннями суходолу. Наприклад, одна із тих дивних риб має примітивний орган, який дихає повітрям (подібно, як наші легені). Якщо цю рибу тримати довго в воді і не дати їй вийти час-до-часу на повітря, то вона загине...

У Бурмі рибалки дуже часто не вживають вудки на риболовлю, а лопату. Там живе риба, яка любить закопуватись на декілька стіп у пісок чи болото.

— Таборовик до кухаря:

«Що сьогодні на вечерю?»

«О, сьогодні я зварив добру вечерю! Я зварив тисячу речей на їжу!»

«Тисячу речей на їжу? Що це за такі різні речі?»

«Фасоля».

БИЛИНИ

Билини — це старовинний дружинний епос. Це оповідання, укладені віршовою формою про славних княжих дружинників та про самих наших князів і володарів давньої України.

У билинах неznані нам автори розповідають про подвиги славних лицарів-багатирів, що захищали нашу державу від нападів численних орд зі Сходу. У билинах описана також боротьба із страшними зміями, що нагадує нам старовинні казки. У билинах розповідається також про пишноту життя, про великі бенкети багатирів, особливо на замку великого і славного володаря Русі-України, Володимира Великого. Він і самодин із перших і найславніших багатирів, як пізніше Роман Великий.

Та й ще у билинах описана прекрасна українська природа, стольний Київ, столиця Русі-України. А далі — і Галич, і Володимир, Пере-

яслав та інші старовинні міста України. Згадана й ріка Почайна, що тоді була широка й глибока. Це був колись доплив Дніпра, а тепер вона замулилась, її зовсім немає.

Билини за княжих часів грали таку саму ролю, як пізніше ДУМИ під час доби козацької держави. В давній княжій Україні двірські співці співали про багатирів, прославляючи їхню відвагу, надзвичайну силу, розум, багатство.

Багатирі — це немов титани, люди надзвичайних прикмет і здібностей, що ціле своє життя служили Батьківщині. Слава про них не загинула, а дійшла аж до нас. Вона вічно буде жити.

Ле. К.

Нижче, як теж і в наступних числах, подамо Вам, дорогі Читачки й Читачі, декілька таких українських старовинних епосів-билин.

МОЛОДИЙ БАГАТИР ДЮК СТЕПАНОВИЧ

Через мури городські, через башту наріжну виїжджав у чисте поле молодий молодець — Дюк Степанович. Кінь під ним бурий волохатий. Грива до сирої землі. Зброя багатирська на сонці сяє. Стріли з пір'я заморської птахи у повітрі грають. Триста і три їх розкидав, розметав. Звіра, та все великого, много вполював. До замку свого у Галичі коня завертає, через мури городські, через башту наріжну, кам'яну.

У церкві Пресвятої Богородиці дзвін срібним серцем задзвонив. На вечірню молитву перед святом Богородичним людей скликає. Тут то Дюк і матір свою, вельможну боярину, зустріває.

— Мати моя, мені молодому у далеку дорогу пора. Скрізь я вже бував, а стольного города, славного Києва у вічі ще й не бачив. Раннім ранком у стольному городі мені бути, Богородичне свято у великому соборі святкувати.

— Не їдь, мій сину, у стольний Київ. Там багатирів немало. Багатирів та й князенків. З тебе молодого посміються. Посміються та ще й погордують. «Соколя молоде, у силу не вбився, у нас багатирів слави шукати хоче» — тобі це скажуть.

— Соколя молоде, та до лету вже сильне. Тож не спиняй. Молодих крил не в'яжи, на ніжки перснів тяжких не накладай.

І виїхав молодець, славний багатир Дюк, син Степанович. А простори далекі, а ліси непроходимі, а ріки широкі, широченні. Та ще й зоря рання не заясніла, як під дубом зеленим білий намет та ще й шовковий забілів. Тут Дюк шуму наробив, коня бурого зупинив. Із шатра багатир незнаний вихожав і голосом сердитим промовив:

— Гей, ти молодий молодче, чому так рано мене збудив. Мене, Іллю Муромця?

Дюк дивом здивувався, з коня скочив, багатирів поклонився. І раз і другий і третій. Прощення попросив.

— Га, соколе, із Галича далекого летиш, у Києві святому пригод собі мати бажаєш. Та у лихій пригоді мене згадай, дрібне писання напиши стрілами по полю розкидай. Може в пригоді тобі, доброму молодцеві, стану.

А князь Володимир, Ясне Сонечко на київських горах, молодого багатиря ласкаво прийняв.

— Як довго із Галича ти їхав? — поспитав.

— На вечірню вчора задзвонили, я виїжджав. На Службу Божу у Києві сповістили, я тут перед церквою коня зупинив.

Тут бояри гнівом розгнівились. — Як? За кого ти нас усіх тут маєш? Хіба не три по три сонце гасне, місяць сходить нам, багатирям, тим шляхом проїжджаючим?..

А вже із нього найбільш сміявся красний Чурило Пленкович, із землі Галицької багатир знаний. При пирі побіч Дюка сісти навіть не хотів. — Хто його зна, хто він? — казав.

От тоді то Дюк дрібне писання писав, по чистому полю стрілами порозкидував. Довго-недовго ждав, як Ілля Муромець, славний багатир, у княжу гридницю у ясній зброї увійшов, великому князеві Володимирові поклонивсь, за свідчення про Дюка Степановича дав.

— На Почайну ріку ідіть, — сказав: з молодим соколом до змагу стати, силу-умілість свою перевірити.

Перший Чурило Пленкович іде. Здалека конем розганяється, ріку Почайну перескочити хоче. На другому березі кінь послизнувся. Іздець у ріці води покуштував. З берега на берег, і без розгону, Дюк над глибиною конем своїм багатирським пронісся, мов сокіл ясний пролетів.

— Слава молодому Дюкові! — кругом лунає. Тоді він тричі Великому Князеві і всім багатирям поклін віддав за хліб-сіль подякував, до Галича далекого напрямився.

— Гей, якби тут усі багатирі були, не дрижав би ні Київ, ні ми.

Ілля Муромець тее почув, на коня свого багатирського скочив, у чисте поле далеко поїхав, братів-багатирів на поміч покликати.

На високу гору першу вийшов, на всі сторони розглядавсь. Нічого не побачив. На другу ще вищу став і знов нікого не знайшов. І третю гору конем на сам вершечок скочив. Далеко ген у степу білі шатра забілили. Зараз туди вихром-буруном понісся. Коні довкола шатер добрі, київські, а самі багатирі у білому шатрі, при дубовому столі забавляються.

— Гей, ви багатирі, тут забавляєтесь, а не чуєте, не знаєте, що на Русь-Україну татари дикі наїхали, стольний Київ на щит узяти хочуть.

— Хай володар сам собі радить. Він з нами, багатирями, тяжку колотнечу мав. Так ми до нього не підемо і на поміч не прийдемо.

— Гей, брати! Не для князя, проти ворога нам іти. Святу Русь-Україну, церкви Божі, славу нашу на поталу в'орогові, поганому татариніві, не даймо.

Тут багатирі на коні багатирські сідали, до князя зараз вертались. Із князем усі разом проти татар виступили. Де Ілля Муромець списом махне, там голови татарські долів летять. Усі багатирі поле від татарви прочищують, щоб більше їм на столицю Київ, на Русь-Україну, не нападати.

Тридцять багатирів у Київ, у княжі палати вернулось. З князем Володимиром чаші кришталеві зеленим вином сповняли, з усім людом хрещеним три дні веселились-бенкетували.

Із старинних білин подала **Ле. К.**

ПРИХІД ТАТАР

Не чорні хмари налітали, не дикі звірі нахожали, то татари на святу Русь-Україну напали. Батий — татарин послів до князя посилає, видати город Київ жадає. Князь письмо прочитав, три місяці, три дні, три години до надуми жадавав.

Зміст

1963

Голок: перший рік

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО ЮНАЦТВА ЮНАК

Зміст першого річника (числа 1 — 6 за 1963 р.)

*) Цифра перед рискою означає число журналу, а число за рискою — сторінку в журналі.

1) ОПОВІДАННЯ, ВІРШІ, ЛІТЕРАТУРА

- І. Вагрянний: Тигролови — 6/5*)
Д. Гуменна: Барбос П'ятий — 5/23
Д. Гуменна: Г-г-ах! — 5/8
К. Кіплінг: Брати Мовгли — 2/14, 3/18
Р. Кіплінг: Кім — 2/4
Р. Кіплінг: Ловецька пісня родини вовків — 3/6
В. Лисенко: Голуби — 6/17
Незвичайні пригоди Дідіму Каїра — 1/6
С. Петрів: Загублене плем'я — 1/8
Майн Рід: Пригоди Морського Вовка — 4/7, 5/10, 6/22
См.: Король і карлик — 2/10
В. Самійленко: Українська мова — 6/1
Д. Сос: Присяга краси — 3/14
І. Франко: Полювання Тугара Вовка — 3/7, 4/2

2) ГУТІРКИ, ІДЕОЛОГІЯ

- Гутірки Старого Вовка
Воді міжпланетних ракет — 1/2
Гутірка — 5/2
3 гаври Старого Вовка — 1/1, 2/1, 3/1, 4/1, 5/1
Незвичайні пригоди Дідіму Каїра — 1/4
Поради подружки Дади — 6/21
Святий Юрій — опікун пластунів — 3/2

3) УКРАЇНОЗНАВСТВО

- Т. Геврик: Історичний календар — 6/2
Документ Листопадових Днів — 6/3
О. Косач-Кривинюк: 3 дитячих років Лесі Українки 2/2
І.: Визначні сучасні українці — 5/4, 6/3
Ларка: Трипільська культура — 5/6
Л-ка: Леся Українка — 2/1
В. Певний: Любів Україну — 6/34
СП.: Про ракети, сателіти і Україну — 4/14
У 45-і роковини — 6/24
Україна в нашому понятті — 3/16
А. Франко-Ключко: Іван Франко серед рідні — 3/4

4) ПЛАСТУВАННЯ, ХРОНІКА

- Водне пластування — 6/24
Дещо з діяльності морських залог — 6/25
Джемборі — 5/19
З практичного пластування:
В. Андрушків: Добре шатро — важливий виряд — 4/19
Ю. Крижанівський: Ватра, що сама розпалюється — 4/22
Ю. Крижанівський: Обкопемо шатро — 4/20
Л-ка: Величини ватер — 4/23
Л-ка: Площі на ватри для таборів — 4/24
См.: Кілька цікавих шифрів — 6/15
Знімки з пластового життя — 3/23, 4/6, 4/18, 5/15
Ю. Кр. Майстеркування — 1/20, 2/20, 3/31

- З. Лисяк: Маратонська пригода — 6/26
Л. Х.: Джемборі — 3/10, 3/11
Л. Ч. Наші перші Джемборі — 5/20
Наша ватра — 4/25
О. Т.: Пластунки на Осередок НТШ у Сарселі — 5/31
Пластова джемборівська марка — 5/33
Є. Хоростіль: Вітрильники і вітрильництво — 5/28
Є. Хоростіль: Водне мандрівництво — 4/12
Хроніка — 4/21, 5/21
ЮПЗ — фотомонтаж — 1/12

ПРИРОДА, НАУКА, ТЕХНІКА

- Астронавт: Кутюк астронавта — 4/16, 5/17,, 6/20
Дивні книжки — 5/3
Єнот-рибалка — 6/28
Живі "радіолокатори" — 6/28
Золоті думки про книги — 6/16
Короткі народні загадки — 3/24
Кукількан — 2/13
Л. С. О.: Таємниці цікавого світу:
Історія письма — 6/10
Машини, що думають — 3/12
Найбільш таємна зброя — 1/6
Таємниці маїв — 2/8
Найстарший друк — 5/9
Отруєння рослинами — 4/27
Пластунські приказки — 6/16
Про що тварини розмовляють — 3/15
Про ракети, сателіти і Україну — 4/14
Риби назадагузь — 5/3
Розумні тварини моря — 1/18
СМ.: Кілька цікавих шифрів — 6/15
Спорт, якого ми не знаємо — 4/27
Українські народні приказки — 3/28
Хто винайшов кошиківку? — 2/12
Хто як спить. — 6/28
Цікаве з історії письма — 6/13
Цікаве з історії передавання секретних вісток — 1/19
Цікаве з історії ракет — 4/21
Цікаве про обчислювальні машини — 3/13
Чи знаєш, що? — 1/11, 2/19, 3/26, 4/13, 5/16, 6/14
Шифр у природі — 1/7
Як обчислювальні машини обчислюють — 3/13
ГУМОР
Завжди доброї гадки — 1/24, 2/24, 4/5, 5/18, 6/29
Жарти — різні — 1/10, 1/19, 3/5, 3/30 3/32, 4/11, 4/11, 4/17, 6/30, 6/31
Я. Козак: Пластові усмішки — 1/26, 2/26, 3/34, 4/30
Пан Т. О'Фель: Округли квадрати — 3/33

РІЗНЕ

- О. Буцик: Ігри — 2/7, 3/24, 5/14
Від адміністрації — 4/29, 5/33, 6/32
Загадки — 1/3, 2/23, 3/29, 4/28, 5/32, 6/30
Молоде перо — 3/14
Наше листування — 5/26, 5/31, 6/13
Розгадки загадок — 2/23, 3/30, 4/21, 5/22, 6/31
Філателіст — 3/25, 5/27, 5/33, 6/19
Фотоконкурс — 3/3, 4/1
Є. Хоростіль: Спорт — 1/22, 5/28
Чорнокнижник: Гокус-покус — 1/23, 2/22, 3/27, 4/26, 5/30

Від адміністрації

Дорогі Друзі і Подруги!

У цьому числі хочемо знову поінформувати Вас, як поступає справа зголошення нових передплатників нашого журналу. Від 16 жовтня до 30 листопада ц. р. прибули нові передплатники з таких осередків у США: Денвер — 8, Йонкерс — 4, Клівеленд — 15, Мінеаполіс — 15, Ньюарк — 50, Нью-Йорк — 2, Пассейк — 3, Трентон — 12, Бостон, Бріджпорт, Вашингтон, Детройт, Ірвінгтон, Пітсбург, Рочестер, Філадельфія і Янгстаун по одному, разом із США 118. Нові передплатники з Канади: Гамільтон — 13, Едмонтон — 2, Монреал — 12, Торонто — 16, Вінніпег і Саскатун по одному, разом з Канади 45. На всіх 38 пластових осередків у США і Канаді чоловічі місця щодо кількості передплатників займають: Торонто — 139, Клівеленд — 63, Гамільтон — 55, Ньюарк — 52, Боффало — 43, Детройт — 43, Вінніпег — 40, Монреал — 40. У порівнянні до числа свого юнацтва досить скромну кількість передплатників "Юнака" мають такі великі осередки: Філадельфія — 11, Нью-Йорк — 27, Чикаго — 30.

КПС у Австралії, де на кілька сот юнацтва є до тепер лише 13 передплатників, повідомила нас, що всі австралійські станиці (8) почали вже між своїм членством акцію збірки передплат. Сподіваємося, що в наступному числі зможемо повідомити про їхні успіхи в тій справі. Подібні повідомлення наспіли від КПС у Аргентині, що на початок пообіцяла 20 передплатників, і від проводу Пласту у Вел. Британії, що тимчасом пообіцяв 35 передплатників. Ніяких вісток не маємо досі від КПС у Німеччині.

Стан передплат "Юнака" у дні 30 листопада ц. р.: США — 532, Канада — 325, Австралія — 13, разом 870 передплат. Коли зважити, що всього нашого юнацтва, для якого передплата "Юнака" є обов'язковою, є в усіх краях понад 2.200 осіб, то теперішнє число 870 передплатників є дуже скромне. Друзі і Подруги! "Юнак" — це наш журнал і ми всі повинні постійно дбати про його розвій. Зробім все, що лише зможемо, щоб ще до кінця цього року ми досягнули щонайменше 1.000 передплатників!

Не забудьте про "Юнака" під час Різдвяних Свят і постарайтеся з тієї нагоди переслати пожертву на пресфонд. Цим разом вітаю Вас нашим різдвяним привітом: Христос Родився!

Ваш адміністратор

ГІДНЕ НАСЛІДУВАННЯ "ДОБРЕ ДІЛО"

Адміністрація "Юнака" одержала такого листа:

Рочестер, США

26 жовтня 1963 р.

До
Адміністрації "Юнака"
в Торонті, Канада

Плем'я "Сіроманці", 29 курінь Уладу Старших Пластунів, пересилає з нагоди своєї Великої Ради 15.00 доларів на пресфонд "Юнака".

Бажаємо Вам багато успіхів у Вашій праці! Скобі

ст. пл. Любомир Романів ст. пл. Микрон Бабюк
племінний писар

Заввага від адміністрації: Сподіємося, що за прикладом 29 куреня УСП "Сіроманці" інші старопластунські й сеньйорські курені теж постараться переслати свій даток на пресфонд "Юнака", щоб у той спосіб виявити своє зрозуміння для важливості цього журналу й допомогти нам його безперервно видавати.

ЦІКАВА НОВИНА!

ХТО ВИГРАЄ 30.00 ДОЛЯРІВ?

Кожний передплатник "Юнака", що до 15 січня 1964 р. вишле до пластової кооперативи "Плай" в Торонті повні відповіді на нижче поміщені питання, візьме участь у розігрі

10-ох НАГОРОД ПО 3.00 ДОЛЯРИ
РАЗОМ НА СУМУ 30.00 ДОЛЯРІВ
які фонд

ОДИНОКА
ПЛАСТОВА КРАМНИЦЯ ПЛАЙ
В КАНАДІ

PLAY CO-OP. LTD.

768 Queen St. W., Toronto, Ont., Canada

що продає

● книжки — шкільні підручники — молитовники — часописи — журнали образи; ● різьбу — рами до образів — кераміку — вишивки — полотно і нитки до вишивання; ● дитячі іграшки — спортове приладдя — таборовий виряд; ● солодощі — содові води; ● пластові однострої, відзнаки і т. п.

ПИТАННЯ: 1. Яка важлива історична подія відбулася в Києві 22 січня 1918 р.? 2. Яка важлива історична подія сталася в Києві 22 січня 1919 р.? 3. Як називається площа, на якій відбулася ця подія? 4. Пам'ятник якого гетьмана стоїть на цій площі? 5. Як називається перший президент відновленої в 1918 р. Української Держави? Повні відповіді на ці питання (не одним чи двома словами, але цілим реченням) треба вислати (з інших країв як Канада і США літунською поштою) найпізніше 15 січня 1964 р. до пластової кооперативи "Плай".

PLAY CO-OP. LTD.

768 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Canada

Участь у розігрі нагород можуть брати лише ті, що мають заплачену передплату за "Юнака" та пришлють повні правильні відповіді. Разом з відповідями пришлуть нам Вашу докладну адресу.

Друзі і Подруги! Не відкладайте цього на пізніше, але негайно вишліть Ваші відповіді до пластової кооперативи "Плай"!

ЗНИЖЕНА ПЕРЕДПЛАТА "ЮНАКА"

для членів тієї самої рідні

Коли більше членів тієї самої рідні бажає передплачувати "Юнака", тоді перший з них платить нормальну річну передплату (у Канаді і США 4.00 дол.), а кожний дальший передплатник з тієї самої рідні платить лише половину нормальної річної передплати, то значить у Канаді та США лише 2.00 дол. річно.

УСІ ЖЕРТВУЙМО НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"

Від появи 6-го числа "Юнака" зложили доларями на пресфонд: пл. юначка Оксана Панасюк, Філадельфія, США — 1.00, пл. юначка Віра Янович, Адамс, США — 1.00 (вдруге), пл. юначка Оксана Стеранка, Ірвінгтон, США — 1.00, пл. сен. Богдан Юрик, Торонто, Канада — 3.00, разом у цьому списку — 6 дол. Попередні пожертви — 57.00 дол. Разом вплинуло дотепер на пресфонд "Юнака" — 63.00 дол. Кожний юнак чи юначка, кожний юнацький гурток і курінь повинен переслати принаймні один раз пожертву на пресфонд свого журналу. Хто черговий?

Усі жертвуйте на пресфонд "Юнака"!

ПЕРЕДПЛАТА "ЮНАКА" НА 1964 РІК

У 1964 р. "Юнак" буде появлятися щомісяця крім липня і серпня так, що вийде 10 чисел, і буде коштувати:

	одно число	річна передплата
США і Канада	0.50 дол.	4.00 дол.
Австралія	0.3.0	1.10.0
Аргентина	25 пезів	250 пезів
Вел. Британія	0.2.6	15.0
Німеччина	1.20 нм.	10.00 нм.
Франція	1.50 фф.	15.00 фф.

Передплату слід вислати на адресу:

YUNAK, c/o Plast

2199 Bloor St. West, Toronto 9, Ont. Canada

ЩАДІТЬ ПО 5.00 ДОЛ. МІСЯЧНО

а одержите після 5 років \$ 343.15

- Нормально банки платять за ощадності з відсотки. За Ваші ощадності **НА СПЕЦІАЛЬНОМУ ЮНАЦЬКОМУ КОНТІ** в нашій кредитівці одержите: **5½ %**

- Один приклад: хто з Вас щадитиме в нашій кредитівці на юнацькому конті **ЩОМІСЯЦЯ ПО \$5.00** на 5½%, той після 5 років одержить: **343.15**

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ
в українській кредитівці

"БУДУЧНІСТЬ"

КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА В ТОРОНТО

140 Bathurst St.

Toronto 2B, Ont.

Українська пекарня

The Future Bakery

якої власниками є

АННА і пл. сен. РОМАН ВЖЕСНЕВСЬКІ

випікає

ЗДОРОВИЙ І СМАЧНИЙ ХЛІБ

і всякі інші печива

735 Queen St. W. Toronto, Ont.

Увага!

Увага!

ПЕРЕДПЛАТА „ЮНАКА“

в 1964 р. за 10 чисел становить

4.00 доларя

Якщо хтось з наших передплатників не одержав котрогось числа «Юнака», треба про це повідомити адміністрацію, яка негайно випле бракуєче число.

ДРУЗІ Й ПОДРУГИ!

Чи маєте Ви вже дуже цінну й необхідну для кожного пластуна та кожної пластунки книжку під назвою

Життя в Пласті

ПОСІБНИК ДЛЯ
УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТОВОГО ЮНАЦТВА

автором якого є
основник Українського Пласту

ПРОФ. Д-Р О. ТИСОВСЬКИЙ

- Перше видання цієї книжки появилосся ще в 1921 р. у Львові; ● На ньому виховувалися на добрих українських громадян тисячі нашої молоді з усіх земель України і на еміграції; ● Це друге видання основно перероблене та значно доповнене; ● Має дуже багато ілюстрацій і фотографій з пластового життя; ● Згідно з постановою Головної Пластової Булави кожний член УПЮ, що зголошується до пластових проб, має виказатися власним примірником «Життя в Пласті».

544 сторін

Ціна: 6.50 дол.

«Життя в Пласті» можна набути:

1) В Канаді — в Пластовій Кооперативі «ПЛАЙ»:

PLAY, Co-op. Ltd. 768 Queen St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada,

2) В США — в Пластовій Крамниці «Мо-
лоде Життя»:

MOLODE ZYTTLIA, INC.,
302 E. — 9th St., New York 3, N.Y.

Разом з замовленням треба рівночасно переслати (чеком або грошовим переказом) належність 6.50 дол. за один примірник.

Пізніше це підтвердилось — мене справді побачили і не один чоловік, а кілька, що гуляли по березі. Але, нічого не знаючи, вони вирішили, що я один з хлопців, які, порушивши святість неділі, втекли на риф задля власної розваги, і перестали звертати на мене увагу.

Ви знаєте, що тоді мені не пощастило вилізти на бочку і що я швидко стомився. До того ж, як тільки мені спало на думку наносити навколо стовпа купу каміння, я не барився ні хвилини.

Це не спадало мені на думку, поки я силкувався дістатися до стовпа. Однак про деякі речі я подумав, зокрема про те, що на бочку вилізти неможливо. Я не знав, що робитиму, коли допливу до стовпа. Спробую триматися за нього, як і перше, але хіба надовго вистачить у мене сил? Це питання я розв'язав не зразу.

Нарешті, після тривалої боротьби з хвилями, вітром і навіть дощем, я обняв стовп, як давнього друга. Якби не цей милий стовп, я давно лежав би на дні моря.

Діставши до стовпа і міцно обхопивши його, я відчув себе так, ніби врятувався. Лежати на воді, тримаючись за нього, було неважко, хоч, звичайно, руки стомлювалися.

Якби море було зовсім спокійне, я міг би довго плавати біля стовпа, як прив'язаний човен, мабуть, аж до кінця припливу, та більше нічого мені й не хотілось. Але море було неспокійне, і це міняло справу. Правда, як тільки я доплив до стовпа, море на кілька хвилин угамувалося, і хвилі стали меншими. Я скористався з цієї щасливої обставини, щоб відпочити й віддихатись.

Це був короткий перепочинок. Знову зняв-

ся вітер, полив дощ і побігли великі хвилі, більші, ніж раніше. Спочатку мене підкинуло вгору, майже до бочки, і одразу ж потягло вниз до каміння, потім закрутило навколо стовпа. Я виробляв такі вправи, що мені позаздрив би будь-який акробат.

Перший натиск хвиль я витримав мужньо. Знав, що борюся за своє життя і що боротися необхідно. Та радіти не було підстав. Я відчув, що море ось-ось проковтне мене, і найгірші передчуття бентежили мою душу. Найважче було попереду. Я знав: ще кілька таких двобоїв з морем — і хвилі відірвуть мене від стовпа.

Що мені зробити, щоб утриматись на місці? Ось над чим я сушив собі голову в перервах між величезними хвилями. Якби в мене була вірьовка, я прив'язався б. Але вірьовка була для мене така ж недосяжна, як човен або зручне крісло біля дядькового каміна. Отже, думати про неї — тільки марно витрачати час. Та саме цієї миті ніби добрий дух підказав мені вихід: якщо немає вірьовки, треба замінити її чимсь іншим!

Вам хочеться дізнатися, що я придумав? Зараз почуєте.

На мені була простора куртка з рубчастого плісу. Коли я був хлопчиком, такий одяг носили діти простих людей. Поки не померла мати, я одягав цю куртку тільки в будень, а тепер не розлучався з нею і в свята. Не будемо применшувати цінності цієї куртки. Пізніше я носив гарний одяг з найкращого й найтоншого сукна, яке тільки могли виробити ткацькі верстати Західної Англії, але та плісова куртка дорожча для мене за всі мої вбрання. Здається, можна сказати, що я завдячую їй життям.

Так от, на куртці був ряд гудзиків — не теперішніх крихких з рогу або кістки, ні. Це були надійні добрячі металеві гудзики завбільшки з шилінг і з міцними залізними «вічками» посередині. Мені пощастило, що гудзики були саме такі.

Куртка була на мені, і в цьому доля теж подбала про мене, тому що її могло й не бути. Я зняв її, коли кинувся наздовганяти човна, а разом з нею і штани, але, повернувшись на риф, натягнув на себе одне й друге, бо раптом повів холодний вітер. Усе це, як ви побачите, вийшло дуже до речі.

Нащо мені знадобилась куртка? Щоб роздерти її на стрічки і прив'язатись до стовпа? Зовсім ні. Це, звичайно, можна було б зробити, хоч і з великими труднощами. Адже хвилі кидали мене в різні боки, і в'язати вузли я міг би тільки однією рукою. Навіть зняти її було важко, бо мокрий пліс наче прилип до моєї шкіри. Та я й не збирався знімати куртку. Мій задум був значно кращий — я розстебнув куртку, широко відгорнув поли, притиснувся грудьми до стовпа і знов застебнув усі гудзики.

На щастя, куртка виявилась досить великою. Мій дядько зробив мені неоціненну послугу, змусивши носити цю стару й непоказну плісову куртку, в яку міг би влізти ще один такий хлопець, як я. Ніде правди діти, я сердився на дядька, коли він казав, що в неділю й ця куртка для мене гарна.

Добре застебнувшись, я дістав можливість трохи відпочити й подумати. Це була перша нагода відтоді, як вода торкнулася моїх ніг на купі каміння.

Тепер я не боявся, що мене одірве від стовпа. Хвилі могли змити мене тільки разом з ним. Я зробився такою самою складовою частиною стовпа, як бочка на його вершку, навіть більше, бо корабельний канат не прив'язав би мене до нього міцніше, ніж поли моєї плісової куртки.

Якби мене могло врятувати те, що я міцно тримався на стовпі, то можна було б вважати, що небезпека минула. Та ні, до цього було ще далеко! Через якийсь час я зрозумів, що моє становище покращало ненабагато. Величезний бурун прокотився над рифом і наклав мене з головою. Я навіть почав думати, що влаштувався гірше, ніж раніше, бо пристебнувся до стовпа так щільно, що не міг вилізти по ньому вище, коли насувалася хвиля. Коли хвиля відринула, я був ще на стовпі, та що з цього? Від таких частих купань я швидко знесилию, сповзу донизу і все одно потону, хоч тоді й можна буде сказати, що коли я вмер не з прапором, то «з древком у руках».

ПІДВИШЕНИЙ ДО СТОВПА

Однак я не втратив самовладання і знов почав думати, яким чином зробити так, щоб хвилі не перекочувались через мене. Звичайно, я міг піднявся вище, не розтібаючи ні одного гудзика. Але як мені втриматись там. Адже я знову сповзу вниз. От коли б там була яканебудь зарубка, сучок, цвях! Або коли б у мене був ніж, щоб зробити надріз на стовпі! Проте — сучок, зарубка, цвях, ніж, надріз, — про це я міг тільки мріяти!

Та ні, я помилився, явно помилився! Я згадав, що стовп угорі тонкий і що вершечок ніби стесаний і загострений, а на вістря надіто бочку, вірніше, верхній кінець стовпа входить в дірку на дні бочки.

Я також пригадав, який вигляд має тонка частина стовпа: там навколо нього є виступ, так званий «комір». Чи можна буде зачепити за той виступ куртку, щоб вона не сповзала вниз? Пощастить мені в цьому чи ні, але спробувати треба. Іншого виходу в мене не було.

Перш ніж нова хвиля накрила мене, я «атакував» верхівку стовпа і спробував зачепитись за виступ. Нічого не вийшло — я з'їхав униз, де на мене чекали знайомі прикrostі — люті хвилі, що накривали з головою.

Лихо все було в тому, що я не міг як слід звести комір куртки, тому що заважала голова.

Я знов поліз угору. Як тільки хвиля відринула, в мене виникла нова надія, я ж можу зачепитись біля бочки не курткою, а чимсь іншим!

Але чим? Це я теж придумав. Ви зараз довідаєтесь, що саме. На плечах у мене були шлейки, і, на щастя, добрячі. Не якісь там полотняні, а два міцних ремені з оленьчої шкіри. На них я й вирішив повиснути.

Я не гаяв часу. Сидіти внизу було не дуже приємно, і я знову рушив у подорож до бочки. Куртка допомогла мені. Відкинувшись усім тілом назад і міцно обхопивши стовп ногами, я дістав можливість держатися на ньому довше.

Таким чином, руки в мене були вільні, і я зняв шлейки. Діяв я надзвичайно обережно, незважаючи на незручну позу, і страшенно боявся впустити їх, коли зв'язував обидва ремені до купи. Вузол я зробив якомога міцніший, намагаючись при цьому не дуже вкорочувати шлейки, бо кожний їх дюйм був для мене дорогоцінний.

Після цього я зробив на одному з кінців зашморг, накинув шлейки на стовп, просунув їх вгору, поки вони не опинились вище виступу, і затагнув зашморг. Лишалось тільки пропустити другий кінець шлейок під застебнуту на всі гудзики куртку і ще раз зав'язати їх. Усе це я зробив досить швидко і, відкинувшись назад, навалився усім тілом на шлейки. Я навіть підібгав ноги і кілька секунд висів, наче повішений. Якби тієї миті якийсь штурман побачив мене у нічний бінокль, він безперечно, подумав би, що я самогубець або що хтось вчинив жажливий злочин.

Я вкрай знеси́лів, наковтався води і навіть не усвідомлював усього комізму свого становища. Але тепер я міг сміятися, бо всяка небезпека минула. Я врятувався від смерті. Це було все одно, що побачити Гаррі Блю з човном за десять ярдів від себе. Хай скаженіє буря і ллє дощ, хай свище вітер і лютують навколо мене пінясті гребені хвиль! Ніщо тепер не одірве мене від стовпа!

Правда, я влаштувався не дуже зручно, але тепер, коли небезпека була позаду, я почав думати, як умотитися краще. Найскрутніше доводилося ногам: вони раз-у-раз зривалися, і я повисав на шлейках.

Це було не приємно і навіть небезпечно, до того ж дратувало мене. Та з цього становища, як з усякого іншого, мав бути вихід. І справді, я швидко знайшов його. Розірвавши знизу до колін колоші своїх штанів, — вони були з тієї ж цупкої тканини, що й куртка, — я скрутив їх джгутом, обмотав навколо стовпа і міцно зав'язав. Це забезпечило відпочинок ногам. Таким чином, напівсидячи, напіввисячи, я провів решту ночі.

Якщо я скажу, що в свій час почався відплив і риф знов оголився, ви, мабуть, подумаете, що я негайно відв'язався від стовпа і спустився вниз. Але ні, я не зробив цього, бо більше не довіряв рифові.

Мені було незручно, але я терпів це, боячись, щоб не довелося починати всього з початку. До того ж я знав, що на стовпі мене швидше помітять, коли розвидниться, і пошлють допомогу.

І мені послали допомогу, вірніше вона прийшла сама. Не встигла Аврора позолотити небосхил, як я побачив човна, що з усією можливою швидкістю плів до острівця. Коби він наблизився, я побачив те, що й сподівався побачити: за веслами сидів Гаррі Блю!

Не буду розповідати вам, як повівся Гаррі, вистрибнувши на риф, як він сміявся, кричав і розмахував веслом, як обережно і з якою радістю він зняв мене зі стовпа у човен. Коли ж я розказав йому все від початку до кінця і повідомив, за яких обставин його ялик потонув, він не розсердився на мене, а тільки розсміявся і сказав, що могло бути й гірше. І від того дня він ні одним словом не дорікав мені, що я втопив його ялика.

Кінець

Група Українських Пластунів під проводом 27-го Куреня УПС «Хмельниченків» вибралася з Іст Четгему до Канади, за 400 миль на північ від Торонта на Водно-Мандрівний Табір у днях 3 — 7 серпня ц. р.

По тижневій плавбі прибули над озеро Сідер Лейк до містечка Брент, де є всього шість дерев'яних хат.

Пластуни зайшли до єдиної, що там була, крамниці, щоб купити харчів. Власник крамниці на той час десь вийшов, отож треба було заждати, поки вернеться. Біля крамниці стояли два хлопці-індіяни. Вони зацікавились українськими написами «Хмельниченки» на сорочках пластунів. Пластуни пояснили, хто вони є. Тоді молоді індіяни признались, що вони також українці, бо їхні батьки — українці, а мами — індіанки, і що в цьому містечку живе десять родин, з яких п'ять українські. Пластуни відвідали старенького, беззубого дідуса, який дуже зрадів, що таки побачив синів рідної землі, і розпитував, як там тепер на Україні, чи живе ще Петлюра і Коновалець.

Р. П.

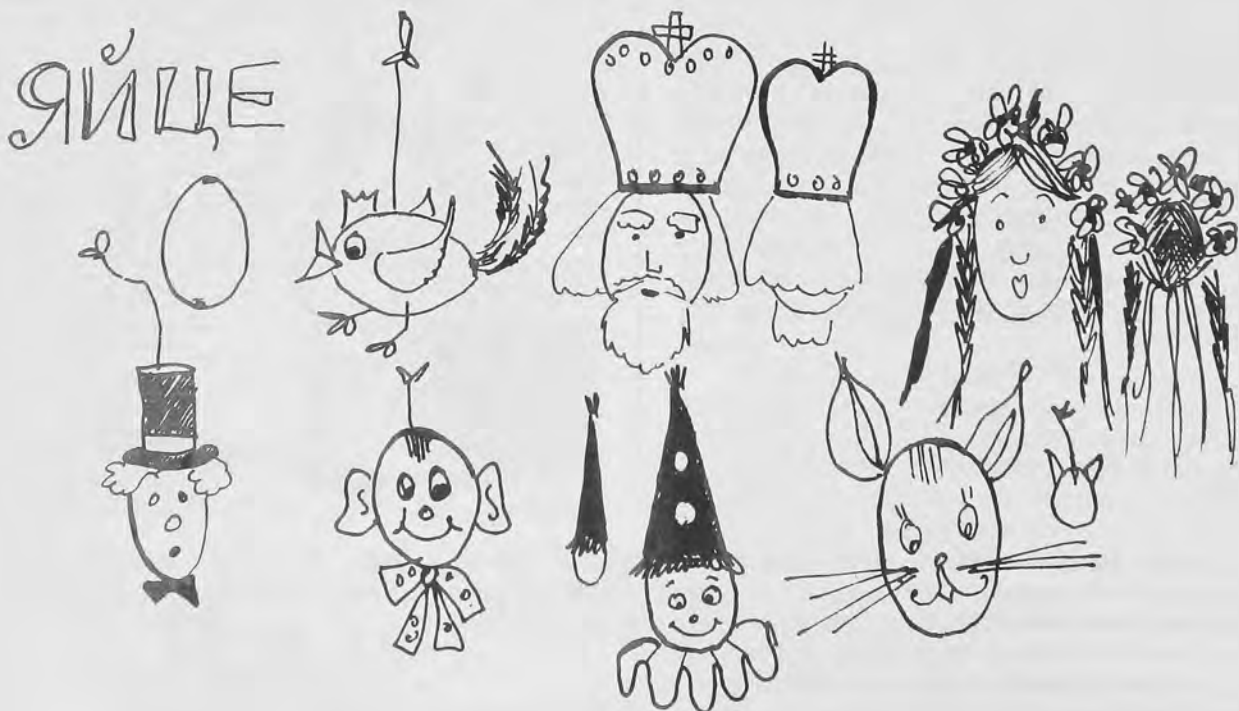
На одній мандрівці двом юнакам раз удалося зловити рибу. Розпалили вогонь, щоб усмажити її та зробити собі гарний полуденок. Один пішов по хмиз, вертається до табору й бачить, що його товариш уже смажить рибу. Питає він його:

— А ти вимив рибу перед смаженням?

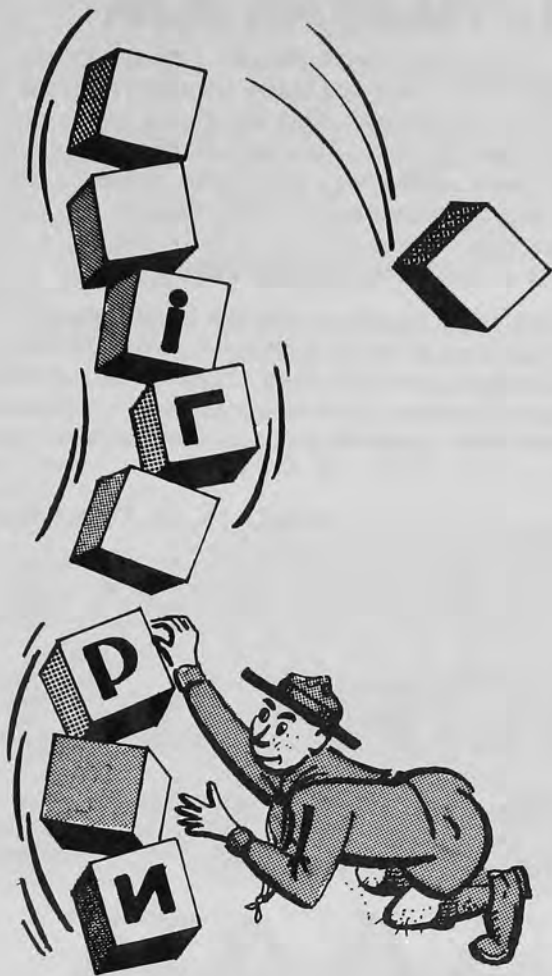
Його приятель відповів здивовано;

— Та нащо? Чейже вона ціле своє життя купалася в річці!

З яйця можна мати також різні прикраси. Треба спершу зробити по обох кінцях сирового яйця дірки. Тоді видмудити середину яйця від круглого кінця до видовженого. Після того наліплюються різноколірові папері на яйце за даними проектами. Спробуйте також самі вигадати інші речі!

Рухлива гра

ви́ряд: відбиванковий м'яч

гра: гравці вибирають місця на площі (нема призначених).

Гравці належать до дружин (дві).

Гра полягає на тім, щоб члени кожної дружини передавали собі взаємно м'яч п'ять разів за порядком. Коли їм це вдасться — одержують один пункт.

Підчас цього члени другої дружини стараються перехопити від першої дружини м'яч. Суддя чи впорядник числить скількість передач і додає висліди. Дружина, яка осягнула більше точок в означеному часі — виграє.

Правила:

1. з м'ячем в руці можна зробити тільки один крок
2. м'яч не можна тримати довше, як три секунди
3. гравці мусять тримати між собою віддаль хоч на один метер.

дружина: x

дружина: o

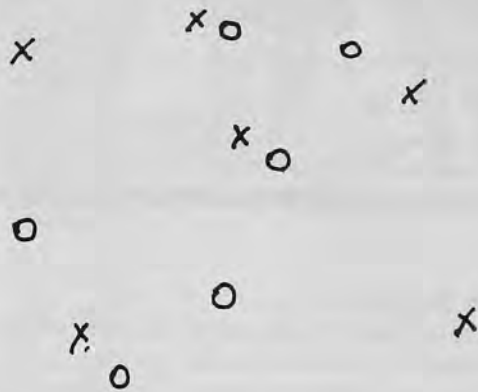
Ігра в домівці

Хто провідник?

Гравці стають у коло. Один виходить за двері. Упорядник чи гуртковий призначає провідника рухів.

Той, що вийшов — старається вгадати хто є провідником.

Провідник започатковує якийсь рух (коли той, що вийшов не дивиться) — а всі швидко наслідують. Коли вже відгадано, хто провідник — хтось інший виходить за двері і гра повторяється.

- ★ Гуртковий до членів гуртка, які дуже неслух'яні:
— Робіть собі, що хочете! А тепер спробуйте цього наказу не виконати!
- ★ Юрко (до свого найкращого товариша Ромка):
— Ромку, гадаю — ти допоможеш своєму приятелеві в труднощах?
— З приємністю, Юрку! У які труднощі ти хочеш дістатися?

МІСТО І ОБЛАСТЬ:

Юначки стоять у колі. В середині стоїть юначка із зав'язаними очима та вказує на дану юначку. Юначка має назвати місто, а та, що в середині, подає область, у якій воно знаходиться або його географічне положення. Якщо відповідь добре, вищезгадані юначки міняються своїми місцями. Якщо зле, залишається в середині і вказує на юначку в іншому напрямі.

ШУКАННЯ ДАТ:

В домівці на видних місцях повкладані картки з датами. Юначки оглядають кімнату 3 хв., пізніше переходять до другої. Завдання юначки — написати, які і де бачила дати та їх пояснити.

МАНДРІВКА ПО УКРАЇНІ:

Провідниця гри оповідає про мандрівку по Україні, описуючи докладно місцевості, гори, ріки, не подаючи назв. Юначки мають перед собою сліпі мапи України. Під час оповідання провідниці, вони зазначають шлях мандрівки та подають назви згаданих у гутірці місць.

ГРА ІНТЕЛІГЕНЦІ:

На столі розкинені картки із прізвищами визначних людей, по 5 з кожної групи (письменники, поети, композитори, скульптори, співаки, малярі, науковці, гетьмани, князі). Юначки вильосовують групи і добирають відповідні картки.

подала ст. пл. Оріся Бушик

ПОРАДИ ПОДРУГИ ДАДИ

Дорога Подруго!

...Маю ім'я, і прізвище «дуже» українське і всім учителям та товаришам так тяжко їх вимовляти, що все перекручують. Пропоную родичам бодай «упростити» наше прізвище, але вони ніяк не хочуть. Чи це аж така «національна провина»?

Т а р а с

Сестра пані Кеннеді має прізвище Радзівілл (з двома «л»!) а міністер пошти в США називається Гроновські — і ніхто з них мимо високих становищ у публічному житті якось не упрощує своїх прізвищ, а, навпаки, гордяться своїми польськими предками. А ми хочемо доконче змінити, чому?

Саме недавно зустріла чорного як сажа мурищика з іменем Тарас (це після Тараса Бульби як гордо заявив батько)... а Тобі Твоє ім'я не до вподоби? Думаєш справді краще почувався б Джаном, Білом чи Джеррі?

Подруга Дада

Дорога Подруго!

Маю 15 років і багато різних «проблем». Вони такі скомпліковані, що нікому не можна їх вияснити. Тимчасом мама завжди денервується, що мені є, і це мене ще більше денервує, бо знаю, що вона мене напевно не зрозуміє, і тому мовчу. Що зробити, щоб мама залишила мене в спокою?

Г а л я

Дорога Галю!

В житті є дуже мало людей, яким можна беззастережно відкрити своє серце. До таких виїмкових людей належить мабуть і твоя мама. Тож, коли вона хоче Тобі допомогти, не тікай від неї, і ти побачиш, що вона краще зрозуміє Тебе, як усі товаришки і як Ти сама себе. Вона Тобі допоможе розв'язати проблеми».

Подруга Дада

МАРАТОНСЬКА ПРИГОДА

(Продовження з попереднього числа).

Ми здобули сотні нових приятелів — тим самим приятелів України. Вони були з Йорданії і Сирії, з Великої Британії і Австрії, з Франції і Північної Родезії, з Португалії і Ізраїлю, з Кувейту і Голландії. Всі вони вирішили, що українці є «свої хлопці», що з ними «варто добре жити».

Різними способами робили ми нашу «пропаганду»: нашою виставкою, що її експонати робили наші пластуни з Австралії й Америки, ногами наших танцюристів і їхніми шаблями у танку «Запорожець», розмовами, брошурами. Але були й такі випадки, де треба було «промовляти до розуму».

І з світом середнього сходу ми були в приятні.

На загальній виставці наші зговорилися з кількома швайцарцями, очевидно, по-англійському, бо це була офіційна, крім французької, мова на Джемборі. «Хто ви такі?» — звичайне питання. Відповідаємо: «Українці». Тоді один швайцарець до другого, певний, що ми його не зрозуміємо, каже понімецькому: «Дас зінд ріхтіге Руссен».

Тут наш народжений і вихований у Німеччині друг «Кузьо» — Кізко вийшов поза дипломатичний протокол. Вхопив потомка Вільгельма Теля за краватку, потряс ним пару разів і запитав знаменитою німецькою мовою: «Вер зінд вір?»

Швайцарець дав себе швидко усвідомити: «Ірзайд Українер!» — сказав зовсім переконаний і вже відтоді був нашим добрим приятелем, а ми його.

Багато успіхів ми мали на Джемборі — серед його учасників. Часом було інакше, коли йшлося про офіційні власті.

Коли мала відбуватися остання дефіляда перед королем і королевою Греції, ми вже були трохи втомлені цілим Джемборі. Постійна спека, перед якою може «сховатися» гаряч у Філядельфії, постійний вітер, від якого тріскали губи і який все вкривав порохом, — вже нас втомили. Ніхто навіть не хотів дуже вдягатися на дефіляду, кожен відкладав це якнайдалі.

Але хтось прийшов і сказав, що нас на дефіляду не пустять! Це було щось політичне, бо

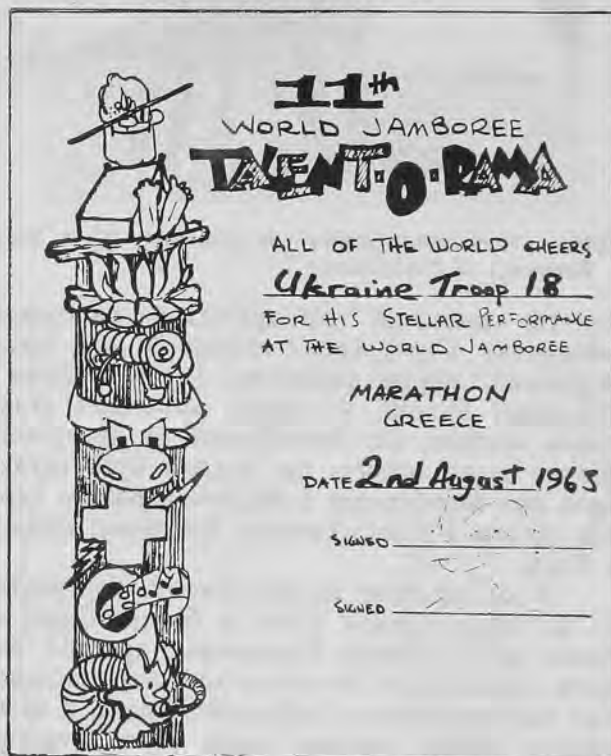
ми екзильна група, і т. д. Кожний це знає.

Всі ми зірвалися і за декілька хвилин вже були вдягнені і вичищені, з усіма відзнаками — готові до дефіляди. Нас не пустять? Нехай по-пробують! Ми їм тут усім зараз покажемо бій під Маратоном!

А за хвилину знову хтось прийшов і сказав, що на дефіляду можемо йти, так як ми маршували на відкритті, але — за німецьким «Пфадфіндер Бунд»-ом і за німецьким прапором. Всі сіли, як спущений бальон і вже ніхто навіть не думав дефілювати. Йти під чужим прапором? Не дочекають!

Не помогли офіційні намови — українська група на дефіляду не вийшла. І це була не тільки нашого проводу але й наша — нас, молодих, децизія. Ми опустили наш синьожовтий прапор до половини шогли, а всі навколо приходили питатися, що сталося. Так само зробили литовці.

Прийшли наші друзі ліхтенштайнци із своїм скавтмастером — князем, взяли від нас прапор і понесли його на дефіляду. Ми не пішли. Швайцарці взяли прапор від литовців.

Поменшена фотокопія грамоти, якою нагороджено українську делегацію на світовому "Джемборі" у Маратоні 1963 р. за участь у "Таленторами".

Хтось із старших певно скаже, що наше рішення було недипломатичне, молодече, нерозумне. Хай буде! Нас учили роками в Пласті і поза Пластом шанувати і любити блакитно-жовтий прапор України. А тепер ми мали його лишати і йти за чужим прапором на дефіляду? Приємно

було почути, як американські Бой Скавти, наші ровесники, почувши про цю справу, станули теж по нашому боці і твердили, що є справи, які треба змінити: «Якщо вірмени можуть мати свій прапор, то чому вам не можна?» — казали нам наші друзі з американського Скавтіngu. «Це мусить змінитися на наступному Джемборі!»

Різні були наші зв'язки на Джемборі з різними народами. Були й «купецькі». Ми ж продовжали шлях «від варягів у греки». На всяких зустрічах завжди торгується, міняється — очевидно відзнаками, пам'ятками, народними виробами і т. д. Мені, зі Славком Грушкевичем з Клівленду і «Куцим»-Кордюком з Мюнхену вдалося здобути арабську цінність — святкові завої, шовкову хустку з френзлями, і барвну опаску, яка цю хустку притримує, подібну до гуцульських «червячків».

Трьох «українських арабів» на Маратоні: О. З. Лисяк, І. Кордюк і Я. Грушкевич.

Це справжній твір арабського народнього мистецтва. Серед інших предметів моєї джемборівської збірки знайшлася і шкура вужа з Південної Родезії, 45 різних металевих скавтських лелійок, від бельгійської до японської і багато дещо іншого, що роками буде нагадувати про перебування в Маратоні. Багато адрес від скавтів з Кенії, Дамаску, Цейлону, Парижу і Токіо.

А що ми вміли по-пластовому «торгувати», — це також правда. Казав о. Богдан Смик, що бачив мене і Славка Грушкевича, другого чільного «мінйяла», як ми ввели до табору комплектно уніформованого сирійського араба, а за пів години сирієць вийшов лише — в купелевих штантах. Це, може, легкю перебільшення, але факт, що греки не дуже любили в крамницях торгуватися за ціни з українцями. Це певно нехить ще з часів Святослава Завойовника.

Залишилися за нами плятеї Маратону, вже зник порт Піреус. Ще дивимося на Йонське море, на якому кілька днів тому мала велику пригоду чвірка наших «морських пластунів» на саморобному вітрильнику. Зов крові — запорожці на чайках море перепливали.

Знову поїздом їдемо через Італію. Переїхавши через майже цілий італійський «чобіт», ми вже в Риміні — в місці, де перебували кільканадцять років тому десять тисяч вояків Української Дивізії. Згідно з обітницею, даною Голові Головної Управи Братства інж. Скірі і моєму батькові, — їдемо з Риміні до Червії, щоб тут скласти вінки на гробах дивізійників, що тут померли і тут їх поховано.

Але чекає нас прикра несподіванка. Могили нема, лише огорожене місце і свіжий пісок та порозбивані цегли і рештки пам'ятників, що тут були могили. Пізнаю це місце зі знімок, що у мого батька. Так, це тут. Напис на дошинці на кільчастому дроті каже, що могили «Крігсгефангенезінд умгебеттет нах Фута Пасс» в Апенінах. На кільчастому дроті висить китиця квітів — певно хтось з дивізійників був тут перед нами. Якби не о. Михальський, що сам був колись у Дивізії, ми б ніколи не віднайшли цього місця. Робимо знімки, кладемо наші квіти на місці, де були могили і відходимо...

Знову «стрибок» через Альпи і ми вже у Швайцарії. Ночуємо в готелі «Ерлікон» в Цюрісі. Чудове озеро, чудове місто, чудові альпійські краєвиди. Переїжджаємо через Базель, робимо ще деякі знайомства в міжнародньому поїзді, беремо і даємо адреси (я вже отримав листа з Парижу на філядельфійську адресу!). Треба поспішати до Парижу, щоб тут зустрітися з рештою групи.

Маємо день на оглядання. «Тямиш, брате, як ми стали в Парижі, в столиці» — хочеться повторити за поетом, — «як по ринку гуляли. Довбуша і Гриця...» Гуляти нема коли, але «даємо собі раду». Хочемо бачити усе: Лувр і Версай, вежу Айфеля і Площу Згоди, мусимо бути на цвинтарі Пер Ля Шез, де лежить Головний Отаман Симон Петлюра під чудовим пам'ятником з чорного мармуру.

І вже сідаємо на літак. Так дивно подумати, що обід ми їли в Парижі, а ще сьогодні вночі їстиму вечерю у Філядельфії...

На Атлантичному океані буря. Летимо понад Ісландією і Гренландією, під нами Лябрадор. бачимо льодові гори на океані — від них загинув 50 років тому «Тітанік» з тисячею пасажирів.

Вже видно обриси американського континенту. Світла під нами, хоч ще ясно на дворі. Під нами летовище Айдлвайлд. Треба трохи пригладитися, люди на нас чекають. Одягаємо «трофейні» моряцькі шапки, арабські завої... вже сів наш Боїнг на землю, ми вже близько будинку станції. На балконі стоїть багато людей, всі махають руками — всі кричать, видно через вікна літака — нас вітають!

Нас — українську пластову делегацію, що повертається, сповнивши своє завдання — службу Україні — із світового Пластового Джемборі в Маратоні в 1963 році.

Олег Зенон Лисяк

Абракадабра!

Наступні сходи чорнокнижників-магіків відкриті!

Сьогодні будемо говорити про «веселі штуки», які варто завжди додавати до сеансу магічних штук, щоб відпружити увагу Вашої публіки, додати трохи гумору, а найважливіше — відвернути увагу глядачів від приготувань до наступних, серйозних магічних штук. Також варто мішати такі веселі штуки тоді, коли Вам не вдасться якась штука — тоді, щоб глядачі забули про Вашу невдачу, хутенько подайте публіці щось веселе, жваве.

Крім того, можна такі веселі штучки показувати самі — бож вони всі — це коротенькі скечі, які надаються на ватру, на веселий вечір у домівці тощо.

До більшості таких веселих штук треба помічника, який грає роллю такого нездарного, дурненького блазня, якому все не щастить, через що і штука магіка нібито не виходить... Наприклад:

1. Помічник тримає в руці букет квітів чи якийсь інший предмет. «Магік» підходить до нього, махає в повітрі «чарівною хустиною», абракадабра! Букету нема! Штука вдалася, всі б'ють «браво», але помічник обертається й відходить, і всі бачать, що букет висить у нього на плечах, на шнурку... Він мав його прив'язаного на шнурку на шиї і лише закинув собі поза плечі... усі сміються.

2. Або: магік каже: «Я виберу одну карту, укину їх усі в оцю посудину. Коли скажу «піднесись», ця карта ось піднесеться сама з посудини». Він вибирає карту, показує публіці, тоді мішає її з усіма іншими та вкидає в посудину, і говорить: «Піднесись!» Але карта не підноситься. Він повторює знову, кілька разів. Вкінці з-заду виходить помічник і каже: «Гей, пане чорнокнижнику! Шнурок урвався!» і показує йому уривок шнурка... Ще смішніше, якщо це буде грубий шнурок, як від шатра.

3. Або: помічник каже до магіка: «Ей, пане магіку! Ви не такі то вже спритні! Ось я вам свиснув гребінець з кишені!» — і показує гребінець. На те магік відповідає: «То нічого, ось я тобі свиснув шкарпетки з ніг!» Помічник дивиться на свої ноги — і справді вони без шкарпеток.

4. Для наступної штуки помічник сидить поміж публікою. Магік звертається до публіки: «Мені треба добровольця до наступної штуки!» Помічник зголошується. Тоді магік бере його шапку й каже: «Не бійся! Нічого твоєї шапки не станеться! Ось я зіб'ю до неї яйце, скажу абракадабра! І ФЮЮЮЮЮЮЮЮ! Яйце зникне і шапка буде як нова!» Він бере куряче яйце і б'є його в шапку. Каже: Абракадабра! але нічого не діється... Повторює це кілька разів, вкінці виймає з кишені книжечку, на якій написано «Чорна Магія», заглядає до неї і каже: «Ууупс! Цей штуки не можна закінчити, бо бракує карти в книжці...» А тоді, звертаючись до помічника: «Ну, але приємно було заізнатись із тобою!» — і з цими словами надягає шапку на голову помічника так, щоб яйце спливало йому по обличчю... Ця штука вимагає дуже доброї гри зі сторони помічника, який має показувати різні міни: недовіря, цікавість, обурення тощо.

5. Показ штук можна закінчити таким способом: магік каже до публіки: «Коли я піднесу вгору руку, ви всі кричіть щосили: «Зникни!» Він підносить угору руку, всі кричать. Тоді він каже до публіки: «Ну, якщо ви мене більше не хочете, то я собі піду!», збирає свої причадали і відходить.

Ці всі штуки видаються легкими, але їх треба вміло показати, щоб були якнайбільше смішні. Тож — і їх треба вправляти!

Абракадабра!

Ваш Чорнокнижник

Станичний господар до юнака:

— Забий ось-тут цв'яшок у стіну. Молоток є на столі, цв'яхи в коробці, а бандаж і йодина в аптеці...

ЗАГАДКИ

Дорогі Подруги і Друзі!

Із цього числа «ЮНАКА» розпочинаємо наші перші «ЗАГАДКОВІ ПЕРЕГОНИ». Як здогадуєтесь, певно, ці перегони не будуть на спортивній площі, і бігти не будете ногами, а головою, — змагатись будемо в бистрості при розгадуванні загадок і різних логікологів. За правильні розв'язки будуть ГАРНІ НАГОРОДИ! Правила змагань такі:

1) Кожний читач має право брати участь у «ПЕРЕГОНАХ», присилаючи до Редакції свої розгадки. Ці розгадки мусять бути прислані **на час**; спізнених відповідей приймати не будемо. З розгадками слід подавати своє ім'я і адресу. Кожний читач може прислати тільки **одну** розгадку до кожної загадки.

2) ПЕРЕГОНИ будуть тривати протягом п'ятих чисел. За кожну правильну розгадку загадки або її частини загадки будуть приділені точки. По загадках із п'ятих чисел усі точки будуть підраховані. Виграють ті, що назбирають за той час найбільше точок.

3) Будуть надані гарні НАГОРОДИ за перші три місяці. Імена тих, що виграють, будуть поміщені в «ЮНАК»-ові. Час-до-часу будемо теж подавати стан точкування.

Тож, ДОРОГІ ЧИТАЧІ —
ДО БІГУ

ГОТОВІ —
ГОП!!!

1. ІСТОРИЧНА ЗАГАДКА

Із чисел: 1, 1, 1, 1, 1, 4, 4, 6, 8, 8, 8, 8, 8, 9, 9, зложіть чотири найважливіші дати (роки) з історії України: а) з княжих часів, б) з козацької доби, в) з часу кріпаччини, г) з новітньої доби. Подайте ті чотири дати і що тоді сталося.

(по 20 точок за кожну правильну дату)

2. МАТЕМАТИЧНА ЗАГАДКА

Коли одну маму, яка мала двоє дітей, Юрка і Христю, спитали, скільки їй діти мають літ, вона відповіла:

— Юрко на два роки старший від Христі. Якщо їхні роки додати, то мені три рази стільки років, як їм обоім до купи. Але за 4 роки я буду вже лише два рази старша, як вони обоє разом. А за 24 роки від сьогодні я буду мати стільки років, що Юрко і Христя разом!

Скільки років мала мама, а скільки Юрко і Христя?

(100 точок за цю загадку)

3. ПІВТОРИ КУРКИ

Питає Юрко Ромка: «Скажи мені таке: Якщо півтори курки за півтора дня знесе півтора яйця, то скільки яєць знесуть чотири курки за дев'ять днів?»

На те Ромко: «Я ще не бачив пів курки, що би несла якісь яйця...»

«Ну, в дійсності може й ні, але все є можливим в світі математики...» відповів Юрко.

Чи знаєте відповідь Ви?

(За цю загадку одержите 80 точок)

4. ПОДУМАЙ ДВІЧІ!

А тепер декілька коротких, легких питань... але, чи вони справді такі прості, як виглядають?

А. В США, як знаємо, маємо такі монети: цент, 5-центівка, 10-центівка, 25-центівка і півдоларівка. На столі лежать дві монети, яких спільна вартість — 55 центів. Одна з цих монет не є 5-центівка. Запам'ятайте собі це! Які ці дві монети?

Б. По скільки звірів кожного роду взяв із собою Мойсей на Арку?

В. Чому чоловіка, який живе в Канаді, не можна поховати в Європі?

Г. Один чоловік побудував собі хату з чотирма стінами, але так, що кожна стіна звернена до півдня. Прийшов ведмідь і почухався об одну із стін цієї хати. Якого кольору був цей ведмідь?

Г. Селянин мав 17 овець. Всі, крім 9, згинули під час пошести.

Скільки йому залишилось?

Д. Поділіть 30 на $\frac{1}{2}$ і дайте 10. Скільки маєте?

(по 15 точок за кожну правильну відповідь)

Разом у цьому числі є загадок на 350 точок, які Ви можете одержати за правильні розгадки. Свої розгадки мусите прислати ДО КІНЦЯ СІЧНЯ цього року, щоб ми їх могли Вам зарахувати. Розгадки загадок із цього числа будуть поміщені в числі за березень. Усі розгадки слід прислати НА АДРЕСУ РЕДАКЦІЇ.

УСМІХНИСЯ!

Юрко до Ромка:

— Ромку, ти є останній дурень!

— Чи ти це говориш серйозно, чи на жарт?

— Цілком серйозно!

— То маєш щастя, бо я не люблю таких жартів!

Ромко пише раз у школі завдання на тему: «Чому є пожежі в лісах і як їм запобігти?»

Завдання це він починав так:

«Ліси часто горять від гарячі. Щоб цьому запобігти, треба розсаджувати ліс у гіні...»

наша пошта

ПРИВІТ ЮНАКА

Спершу кожний читач по довгим намаганням зібрав тих кілька долярів на передплату «ЮНАКА».

— Ну, Іване, ти вже собі передплатив журнал?

— Та так, але...

— Чи, може, думаєш, що гроші кинув у болото?

— Та ні, але...

Так висловлювались наші товариші-друзі-юнаки. Спочатку намовляли одні одних не передплачувати журналу; деякі вже хотіли закладатися, що журнал — це втрата грошей та купка мрій. Але виявилося інакше — наш журнал вийшов з друку, викликавши досить велике зацікавлення.

Після одного, двох місяців «ЮНАК» здобув більшу популярність. Про це співали ми так: «Гей, чи бачив цю усмішку?

Так!

Ну, що думав?

Га-г-г! Правда, що смішна?»

Та наші пластуни не тільки цим цікавляться, але також і поважнішими статтями. Загадки також приваблювали, кликали читачів щораз більше вчитуватися в ці цікаві речі. Знімки, хоч не пояснені, та часами не дуже то виразні, ми теж охоче оглядали. Ілюстрації разом із знімками надавали смаку нашим стравам-статтям. Без них читачеві бракувало б чогось в тім обіді. На жаль, хоч дівчата більше цікавилися журналом, — мало знайшли чогось із своїх тем. Ми хотіли б мати щось про народні строї, їх достосування до теперішнього одягу. Приємніше читати короткі речі — вірші, загадки, усмішки.

...Також хочемо тут бачити спомини про працю, прогулянки різних куренів. Хоч ми віддалені милями, але хочемо бути близькими, і тому будемо ділитися своїми пригодами. Тоді будемо далі нетерпляче вичікувати «ЮНАК»-а вісника.

Олена Пеленська

гурт. «Синя Чічка», Торонто

Дякуємо за листа та висловлені побажання. Візьмемо їх на увагу. Вас і всіх заохочуємо писати про свою працю до «Нашої Хроніки».

Р е д а к ц і я

До Редакції «ЮНАК»

Цією дорогою вітаємо всіх юнаків та юначок, читачів юнацького журналу дружнім привітом із табору «XIV ВОГНІВ».

«ЮНАК» є в нашій таборовій бібліотеці, це — немов лучник поміж усіма таборовиками-пла-

стунами. Особливу увагу присвячуємо заповіденому Вами «Фотоконкурсові». Віримо, що незабаром зможемо бути на сторінках юнацького журналу!

(Далі подані підписи членів Булави і учасників Табору «XIV ВОГНІВ»)

Редакція широко дякує!

ХРОНІКА

ПОСВЯЧЕННЯ КУРІННОГО ПРАПОРУ

36-го куреня УПЮ-ок ім. Олени Кисілевської (Шікаго)

...Святом провадила пл. вірл. М. Нагорняк. До присяги хорунжих виступили юначки Л. Чайківська, Л. Попель, М. Фаріох, Д. Турула, Х. Пухдій і Н. Самиця. Зв'язкова, ст. пл. Л. Костів передала прапор хорунжій пл. розв. Л. Чайківській. На наказ — «прапор угору» — цілий курінь дав пластове чести, що буде носити це знамено в пошані і не зневажить його ніколи.

З нагоди свята 15 юначок були іменовані розвідницями, і чотири дістали пластове відзначення... При кінці свята відбулося надівання перснів на держак прапора. Перший перстень надів наш станичний капелян, а тоді куми, між ними і дочка нашої патронки куреня. Далі надівали представники різних організацій, а тоді — батьки членок куреня.

пл. розв. Н. Самиця

(Знімку дивись на сторінці 24)

ВЕЧІРКА ГУРТКА «ЛАСТІВКА», 6-го КУРЕНЯ ім. МАРКА ВОВЧКА

...Кожний знає, що підготовка до вечірки то не така легка праця; труд, матеріальний вклад, а найважливіше сумнів, чи гості будуть задоволені, а тим самим — чи додадуть охоти іншим гурткам до такого труду. Ми приготувалися два місяці до нашої вечірки. Усе плянували і крок за кроком зближались до цілі. «Ластівки» виступали в однакових суконках — гарних, веселих, весняних. Декорації не гірші. Стіни — у цвіті яблуні і в жовтих проміннях сонця — бо назва вечірки «Весняні Проміння».

...Шкода тільки, що наші батьки не прийшли глянути критичним оком, висловити свою думку та поради на майбутнє. Також тепер бачимо, що добре, у майбутньому, переплітати танки товариськими забавами і співами...

Оля Смишнюк

ЧУЖИНЦІ ПРО ПЛАСТОВІ МАРКИ

Побіч цих рядків містимо фото статті, що була поміщена в англomовному філателістичному журналі "Де Стемп Мегезін", (в числі за лютий 1963), який виходить у Лондоні, в Вел. Британії.

Із змісту бачите, що це стаття про пластові марки, видані з нагоди 50-ліття Українського Пласту і Пластової Ювілейної Зустрічі, яка відбулася в 1962 році на "Вовчий Тропі", у США. Подібні статті помістили ще й інші чужинські філателістичні журнали. Тут згадуємо найбільший у світі філателістичний тижневик "Лінс Віклі Стемп Ньюс" (Сідней, Огайо, США), що має 68.500 передплатників, "Стемпс" (Нью-Йорк, США), "Топікал Тайм" (Мілвокі, Віск., США), "Сіл Ньюс" (Джоплін, Ма., США), "С. О. С. С. Інтернейшнл" (Вестбурі, Н. Й., США), щоденник "Де Гартфорд Курант" (Гартфорд, Конн., США) і інші.

Наслідком тих статей до пластової кооперативи "Плаї" у Торонто прийшло 117 листів-замовлень, з Канади, США, Вел. Британії, Німеччини, Польщі, а навіть з далекої Австралії. В цілому чужинці замовили пластових марок на, відносно поважну квоту. Ми з розмислом містимо і будемо й надалі містити подібні статті-оголошення, щоб довести, що гарна пластова марка теж може сповнити службу Україні.

Популярність пластових марок між чужинцями повинна нас ще більше захоочувати до збирання українських пластових і непластових марок і зацікавити нас нагодою, з якої вони видані і кому вони присвячені.

Сподіваємося, що це число "Юнака" будуть вже мати наші читачі на Різдвяні свята. Добрий та гарний звичай каже привітати друзів з Празником Різдва Христового та побажати всього добра в наступному 1964 році.

Звичайно робимо це так, що посилаємо святкову листівку, або листа. Але ми це робимо не "звичайним", а "філателістичним способом": містимо тут фото двох різдвяних франкотипів. Що таке франкотип — напишемо в наступному числі.

На першому франкотипі бачимо початок нашої найкрасшої коляди, або як це ми часом кажемо "коляди коляд" — "Бог Предвічний народився..." і рисунок старенької бойківської церкви св. Юра в Дрогобичі, в Україні, побудованої коло 1600 року (дивись: Енциклопедія Українознавства ст. 819, рис. 9). На другому фото маємо перші слова другої найпопулярнішої коляди: "Небо і земля нині торжествують..." і рисунок лемківської церкви села Пантна.

Цими двома різдвяними франкотипами вітаємо Вас Друзі, Ваші Родини і Ваших Приятелів з Різдва Христовим і з Новим Роком.

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

Ваш Філателіст

Посвячення курінного прапору 36 куреня УПЮ-ок ім. Олени Кисілевської (Шікаго)

ПЛАСТОВА 5 ПОШТА

ПЛАСТОВА 5 ПОШТА

ПЛАСТОВА 5 ПОШТА

ПЛАСТОВА 5 ПОШТА

IN 1961-1962 Ukrainian Girl and Boy Plasts (Scouts) in the Free World celebrated the 50th anniversary of the Ukrainian Plast (Scouting) founded 1911 in Lviv, Ukraine, by Dr. O. Tysowsky. To mark the occasion of the Golden Jubilee Plast Jamboree held August 28—September 3, 1962, at Plast Camp "Vovcha Troja" (Wolf's Trail) in East Chatham, N.Y., U.S.A., a block of four commemorative labels was issued.

The upper left adhesive of the block shows the portrait of the Founder of the Ukrainian Plast, Dr. O. Tysowsky, nicknamed "Drot". The upper right label shows the late "Nachalny Plastun" (Chief Plast), Prof. S. Levitzky, nicknamed "Siry Lev" (Gray Lion); below both portraits in Ukrainian: "50th Anniversary of Ukrainian Plast".

The lower left label shows the badge of the Golden Jubilee of Ukrainian Plast (1911-1961) designed by R. Lisowsky.

The lower right adhesive shows a "stamp on stamp", representing the Plast camp post stamp designed by F. Bilenky. This first Plast label issued 1927 commemorated the 15th anniversary (1911-1926) of Ukrainian Plast and shows St. George, Patron Saint of Scouting, ready for action.

On all four labels above the pictures appears "Plast post 5." The adhesives were designed by J. Hnizdowsky, and issued in sheets of 8 blocks (four in upper and four in lower rows) and in a souvenir block of four.

Four maximum cards of the above labels and cacheted covers were issued.

During the Jubilee the labels on maximum cards and envelopes "cancelled" by Jamboree head- and sub-camp post offices were issued with attractive commemorative rubber hand-stamps, and pictorial meter marks.

Specimens were kindly sent to us by Mr. Geld, of Toronto, and readers interested in the above items for their Scouting collection can obtain full details from "Play" Plast (Scout) Corporation Ltd., 768 Queen Street West, Toronto 3, Ontario, Canada.

СТОРІНКА
ЧИСЛО
2

ВІПРАВИ З УКРАЇНОЗНАВСТВА * РИСУНКИ: Б. Шевчук

Українські народні музичні інструменти

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

УКРАЇНА ШИРОКО ВІДОМА У ЦІЛОМУ СВІТІ
ЗА СВОЮ ВИСОКУ МУЗИЧНУ КУЛЬТУРУ. НА
ЦІЙ СТОРІНЦІ ЗНАЙДЕТЕ РИСУНКИ МУЗИЧНИХ
ІНСТРУМЕНТІВ, ВЖИВАНИХ НАШИМ НАРОДОМ.
ЧИ ЗНАЄТЕ НАЗВИ ЦИХ ІНСТРУМЕНТІВ?

If not delivered please return to:
YUNAK, c/o Plast
2199 Bloor St. West, Toronto 9, Ont. Canada
Return postage guaranteed.

НАЙКРАЩІ УКРАЇНСЬКІ ГРАМОФОННІ ПЛАСТИНКИ

як теж усе те, що надається
на різдвяні дарунки

- українські книжки
 - книжки про Україну англійською мовою
 - вишивки, різьблені і керамічні вироби
 - радієві й фотографічні апарати і т. п.
- продає

АРКА УКРАЇНСКА КНИГАРНЯ
575 Queen St. W., Toronto, Ont.

27 РОДІВ СМАЧНОГО ХЛІБА

а крім того
РІЗНОРОДНІ КАЛАЧІ І БУЛОЧКИ
випікає щоденно
для Вас і Вашої родини
відома в Торонті й Онтаріо
ПЕКАРНЯ

2-20 Fraser Ave. Toronto, Ont.
Phone: LE 6-1196

Друкарня-переплетня

КИЇВ

KIEV PRINTERS LTD.
686 RICHMOND ST W
TORONTO ONTARIO

виконує
всі
друкарські
і переплетні
роботи

- ОДНО І БІЛЬШЕКОЛЬОРОВІ
- НА АВТОМАТИЧНИХ МАШИНАХ
- ЛІТОГРАФІЧНІ РОБОТИ (ОФСЕТ)

«Юнака» треба не лише передплачувати, але й докладно читати, до нього дописувати, приєднувати йому передплатників і збирати пожертви на його пресфонд.

ПЛАСУНИ й ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності в найбільшій
і найстаршій в Торонті Кредитівці

Українська Кредитова Спілка

297 COLLEGE ST. — TORONTO 2B, ONT.

- Щоб мати пізніше потрібні гроші, треба вже сьогодні почати шадити і то в своїй українській установі. ● Ощадність — це прикмета кожного доброго пластуна чи доброї пластунки!

Пластуни й Пластунки Вінніпегу!

Складайте хочби найдрібніші ощадності
в українській кредитівці

КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА ПІВНІЧНОГО ВІННІПЕГУ

667 Flora Ave. — Winnipeg 4, Man.
Tel.: JU 9-8808

(в домі Читальні "Просвіти", побіч Пластового
Дому)

Пам'ятайте, що ощадність це четверта точка
пластового закону й гарна прикмета кожного
доброго пластуна й пластунки.

Хочете мати сотні доларів на свої студії?
— починайте шадити від... одного долара.

Пластове Підприємство МОЛОДЕ ЖИТТЯ

одинокі пластові крамниці у США
має на складі:

пластові однострої, пластові відзнаки
й виряд, пластову літературу, альбоми,
різьби, вишивки, кераміку, філателію,
українські національні прапори, книжки,
шкільне приладдя і т. п.

MOLODE ZYTIA, Inc.
302 E. — 9th St., New York 3, N. Y.